

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za in-
semstvo Din 40.— neobvezno.
Oglaš po tarifu.
Uredništvo:
Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
št. 16/I. — Telefon št. 72.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Knafljovi ul. št. 5/I. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Uprava:
Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 3.
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
Račun pri poštnem črh. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842. — Praha št. 78.180.
Wien št. 105.841.

Ljubljana, 24. avgusta.

V nedeljo je pričel Stjepan Radić na Krškem polju svojo politično ofenzivo v Sloveniji. Po brezuspešnem poskusu prodora v Šumadijo in v srbska sela, je torej začel svojo »seljaško fronto« ustvarjati pri nas, da bi tako čim prej prenesel svojo strankarsko diktaturo na Hrvaškem na vse ljudstvo v državi.

Slovenija ni Hrvaška, in ako misli Stjepan Radić, da je v nedeljo odnesel s Krškega polja dopek cvetic, ki ne bo ovenel, se zelo moti. Cirkus Kludsky, katerega je obiskalo v Ljubljani na desetisoče ljudi, je zapustil mnogo več spomina kakor pa ga bo Radićev nastop na Krškem polju. Pri nas se s takim ropotom ne daje dosegati politični uspehi. To vé tudi gosp. Pucelj, ki se gotovo še z bridkostjo spominja, da je dobil pri skupščinskih volitvah 8. februarja v celem radovljiškem okraju 462. reci in beri: štiristošestdesetva glasova. dasi prireja že več let na Bledu slične kmetijske tabore, kakor tokrat na Krškem polju, in katerih se je po trditvah prirediteljev samih vedno udeležilo po več desetisoč zborovalcev.

Če bi ne bila za praznik na Krškem polju angažirana »Kmetijska podružnica v Krškem«, ki je priredila živinsko razstavo, če bi se ne bila pod to pretežno dosegljavo polovična vožnja in če se ne bi vzbujal »firbec« z bobnanjem o prihodu Stjepana Radića, ki bi ga rad vsako enkrat videl, bi gosp. Pucelj in Prepeluh na Krškem polju doživela tak fiasco, kakor sta ga že marsikje drugod. Pa še tako in navzlic vsemu nista pridobila niti 50 novih glasov za svojo »Zvezdo«. Takim prirediteljem mora pri nas slediti še dolgotrajno in podrobno delo od vasi do vasi, da bi bilo mogoče govoriti o uspehu. Da tega dela ni sposoben organizirati niti gosp. Pucelj, niti gosp. Prepeluh, o tem sta si menda ta dva gospoda sama na jasnem. Zato se bo radićevsko slavje razkldilo malone tako naglo, kakor zlahka kapljica, ki je bila ob tej priliki zavžita. Kako malo vezi je bilo med slavnostno gospodo in zborovalci, je najboljši dokaz to, da je ostalo okoli govorniške tribune le malo domaćinov, čim je nebo začelo drobno rošiti. Posebni vlak iz Ljubljane pa je vozil le 100 udeležencev ter jih z vsemi novo vstopnimi pripeljal v Krško samo 150.

Veliko bolj kakor sama prireditelj je zanimiva izjava gosp. Pucija, da je sedaj čas, da se Slovenci naslonimo na Hrvate. Stjepan Radić mu je takoj nato povedal, kako si zamišlja ulogo Slovencev pri tej naslonitvi. Slovence je krstil za siromašnega Benjaminčaka ter dejal, da mu bodo že Hrvati in Srbi nekaj vbojaine dali. Potrdil je torej sam Stjepan Radić pravilno razumevanje Pucijeve »drobtinarske politike«.

Slovenci nimamo od Radića ničesar pričakovati. Zidati na Radića se pravi zidati na opolzel temeli, ki se vsak hip lahko razleze. Stjepan Radić je prvi v Jugoslaviji imel drzno čelo, da je odstranil Slovence iz državnega imena. Tudi Puciju ne more biti neznan, da sta stremi Radić za tem, da se uvede v državni dualizem, v katerem slučaju hoče on Slovence imeti pod seboj, v Zagrebu. Tudi sam Pucelj in Prepeluh sta imela dosedaj z Radićem le slabe izkušnje. Gosp. Pucelj ni postal minister, kakor je bilo prerokovano, postal tudi ni državni podtajnik, kar bi tudi sprejel. Niti enega uspeha ne more gosp. Pucelj pokazati, dasi je tako vnet radićev. Benjamin Pucelj je moral celo na zagrebški prireditelji ponižno čepeti v kleti, medtem ko se je radićevska in druga gospoda mastila nad njim v saloni »Seljaškega doma« in v imenitnem gradskem podrumu.

Onati Slovence pod hrvaški absolutizem Stjepana Radića, znači nadaljevati klerikalno politiko od tam dalje, kjer je po tolikih objemih in poljubih z Radićem katastrofalno končala politika dr. Korošca. Maček, ki ga imata gosp. Pucelj in Prepeluh od zveze z Radićem že sedaj, se morda že dá za en dan, ali za nekaj tednov kurirati z Gubčevu prošlavo na Krškem polju, a za tem se bo maček zopet vrnil, in sicer še mnogo hujši. Zavesti, da se je gosp. Pucelj s svojimi vstopom v HSS prenehal, mora slediti kaj drugega kakor Radić na Krškem polju, kjer je bil gosp. Pucelj kot naslednik Matije Gubca sprejet v službo kot siromašen slovenski dninar velikega hrvaškega gospoda Stjepana Radića, ki pa ima tudi pravico, da ostane dolžan za dnino.

Vsekako gosp. Pucelj ne ceni dovolj slovenskega kmeta, da se mu drzne na slovenskih tleh predstavljati Stjepana Radića kot odrešenika. Gg. Pucelj in Radić ne smeta pozabiti, da je pri nas le par odstotkov analfabetov, dočim jih je na Hrvaškem s stolnim gradom Zagrebom vred 34 %. Slovenski kmet ne bo slepo drvil za njim v svoji lastni prepad! Za krškim praznikom pride še dolga vrsta delavnih dni zdrave pameti našega naprednega ljudstva.

Dva voditelja SDS o Radićevi politiki

Lepa demokratska shoda v Splitu in Nevesinju. — Kdor pozna Radića, težko veruje v iskrenost sporazuma. — Napredovanje SDS v Bosni in Hercegovini.

Nevesinje, 24. avgusta. p. V nedeljo je imel g. Svetozar Pribičević v Nevesinju sijajno uspel shod, na katerem je govoril o sporazumu RR. Prej se je govorilo narodu, da je država v nevarnosti ter da je treba ono, kar smo si z muko pridobili, čuvati — kakor zemljo v očesu. Danes pa tisti, ki so to govorili, delajo drugače. Že Davidović je poskušal s sklepanjem sporazuma, dočim je Pribičević vedno govoril, da naj Srbi ne delajo sporazuma z Radićem, ker ga ne poznajo. Nekateri krogi so uverjeni, da bo Pašić prevaril Radića, Radić pa misli, da bo prevaril Pašića. Naš narod je moral sedem let voditi politično borbo, mesto da bi si gradil svojo hišo in urejeval druge svoje prilike. Po prevratu je bil prvi glas, ki smo ga slišali, Radićev, ki je rekel, da ne pojde v Beograd in da je boljša majhna država, ki se imenuje Hrvaška, kakor velika država s Srbi in Slovenci. Radić se je s sporazumom z radikali izvekel iz velikih skripcev, ker je rešil svojo stranko gotove propasti in osvobodil obenem sebe iz zapora.

Govor Svetozarja Pribičevića je zbrano ljudstvo navdušeno pozdravljalo.

Split, 24. avgusta. r. Včeraj se je vršil v tukajšnjem gledališču shod krajevnice organizacije SDS, na katerem je govoril minister n. r. dr. Grisogono o političnem položaju. Udeležba na shodu je bila zelo mnogobrojna. Dr. Grisogono je najprej označil načelno stališče SDS

napram drugim strankam ter izrazil svoje veselje, da je ena najbolj ekstremnih strank, Radićeva stranka sprejela vidovdansko ustavo ter ž njo načela državnega in narodnega edinstva. Izrazil pa je svoj dvom, da bi bila Radićeva politika iskrena, ker je Radić tekom 30 let pokazal precej izpremenljivosti. Obsodil je Radićev nastop proti jugoslovenskemu Sokolstvu, ki je bilo prvoborilec za državno in narodno edinstvo od vsega početka. Ravno tako je tudi obsodil preganjanje državnega uradništva, ki ne pripada sedanjim vladni večini, ki pa je vedno zvesto služilo državni ideji edinstva. Obsodil je tudi preganjanje Orjuna, ki je tem bolj nelegično, ker oblasti mirno trpe hujšanje Srmao in Hanau. Glede sporazuma med radikali in radićevci je izjavil, da nekateri radikalni poslanci še danes ne vedo, kakšen je ta sporazum, ki še do danes ni bil objavljen. Ako je ta sporazum v dobrobit državi in ne samo strankarski dogovor za pridobivanje moči, bi radikali in radićevci pač ne mogli imeti nobenega razloga, da bi njegovo vsebino prikrivali javnosti. Ne samo javnost, tudi radikalni volilci sami ne morejo radi prikrivanja vsebine sporazuma presoditi, kakšne pridobitve more prinesli. Končno je dr. Grisogono poudarjal potrebo po organiziranju velike državne stranke, ki naj bi združila v sebi vse napredne in v resnici demokratske elemente.

Mrtvilo v političnem življenju

Večina ministrov je še izven Beograda. — Državni podtajniki prevzemajo svoja mesta. — »Politika« o razmerah v opoziciji.

Beograd, 24. avgusta. p. V političnem življenju je tudi danes vladalo popolno zatijše. Minister za trgovino in industrijo, dr. Krajač, se je vrnil iz Subotice, kjer je prisostvoval otvoritvi tamošnjega velesejma, združenega z gospodarsko razstavo. Zvečer sta se vrnila z Blede v Beograd tudi ministri za notranje stvari Maksimović in prosvetni minister Velja Vukičević. Za jutri je napovedana seja ministrskega sveta, na kateri se bodo razpravljala razna resortna vprašanja, posebno pa vprašanje premostitve uradništva na Hrvaškem. Na razpravo pride tudi otvoritev kredita ministru agrarne reforme za fakultativni odkup zemljišč po določbah finančnega zakona.

Prosvetni minister je prinesel z Blede večje število podpisanih ukazov o upokojitvi, premostitvi ter imenovanju gimnazijskih ravnateljev, profesorjev in učiteljev.

Izmed državnih podtajnikov sta došla v Beograd člana HSS dr. Krnjević in Pasarić. Dr. Krnjević je bil danes dopoldne v ministrstvu socialne politike, kjer je prevzel svoje posle. Pasarić še ni mogel prevzeti svoje dolžnosti, ker prosvetnega ministra še ni bilo v Beogradu. Od radikalnih državnih podtajnikov je došel v Beograd Vlada

Andrić, ki je prevzel svoje prejšnje mesto podtajnika v ministrstvu agrarne reforme. Prihod ostalih radikalnih podtajnikov se pričakuje za noč in za jutri.

Beograd, 24. avgusta. r. Današnja »Politika« razpravlja o sedanjem političnem položaju in nje vplivu na opozicijo. List napoveduje, da bo del disidentov Radićeve stranke (predvsem posl. Uroić, Jagatić in drugi) ustanovil s Hrvatsko zajedno novo stranko, o čemer bo padla odločitev brzkone na sestanku Hrvatske zajednice dne 26. avgusta v Zagrebu. Odnosaji med Davidovićevci in spahovci še niso toliko dozoreli, da bi se moglo govoriti o ustanovitvi skupne stranke in tudi stališče srbskih zemljoradnikov še ni razčiščeno. Vsekakor je zaenkrat še prezgodaj govoriti o ustanovitvi nove jugoslovenske zemljoradniške stranke. Pač pa trajno narašča nasprotstvo med Davidovićevci in radićevci, dasi so Davidovićevci prvotno zavzeli precej dobrohotno stališče. Ta izprememba je v prvi vrsti posledica izjav St. Radića. Včerašnje zborovanje radićevcev na Krškem polju pa se na drugi strani smatra kot pričetek odločnega boja Radićeve stranke proti SLS v Sloveniji.

Prodaja Steinbeisovega podjetja?

Beograd, 24. avgusta. r. Minister za šume in rudnike dr. Nikić je določil komisijo treh članov, da pregleda delo uprave podjetja Steinbeis, ker so vsi člani uprave tega podjetja podali ostavko. V poučenih krogih trdijo, da bo minister za šume in rudnike prodal Steinbeisovo podjetje na licitaciji in da bo država obdržala zase 200 km dolgo železniško progo, ki je tudi last podjetja. S to prodajo se spravlja v zvezo tudi bivanje bivšega ministra dr. Ivica Kovačevića v Beogradu.

Naša šolska vojna ladja v Solunu
Solun, 24. avgusta. r. Po sijajnem sprejemu v pircjskem pristanišču se je včeraj vsidrala jugoslovenska šolska vojna ladja »Sitanica« v tukajšnji jugoslovenski svobodni luči. Oficirji so posetili zastopnike oblasti, med drugimi makedonskega guvernerja Kanavosa. Opoldne je jugoslovenski generalni konzul priredil na čast oficirjem obed, zvečer pa so bili na večerji pri guvernerju Kanavosu. Tekom popoldneva so položili vence na pokopališču jugoslovenskih vojakov, ki so bili v Solunu pokopani po svetovne vojne.

Neprijetne finančne zadeve

Beograd, 24. avgusta. r. Danes dopoldne je posetil pomočnika zunanjega ministra Jovana Markovića guverner Narodne banke Vajfert. Razen tega je posetil g. Markovića tudi avstrijski poslanik Hoffinger, ki se je vrnil z dopusta in ki je ob tej priliki vgrlal, da naj bi naša država pričela odplačevati dolg za popravljene vagonne ravnice vagonov v Gradcu. Ministrski svet je namreč že pred mesecem sklenil, da se prične ta dolg odplačevati, vendar pa se to doslej še ni zgodilo.

Naši odnosaji do Turčije

Beograd, 24. avgusta. p. V Beograd je dopel delegat turške vlade v činu ministra g. Hikmet beg. Danes dopoldne je posetil ministra za zunanje stvari dr. Nimčića ter se z njim daljša razgovarjal. Hikmet beg je imenoval kot diplomatski zastopnik Turčije pri naši vladi, vendar pa pri njej še ni akreditiran, kakor je to običajno, ker naša država kakor znano noče podpisati lausanneske mirovne pogodbe.

Bivša Srbija je s podpisom mirovne pogodbe leta 1913. v Londonu prevzela odgovarjajoči del turških dolgov za ono ozemlje, ki ji je pripadlo po balkanski vojni. Ker pa naša država ob izbruhu svetovne vojne sploh ni imela s Turčijo skupnih mej, se manj pa so svetovni vojni dobila od Turčije kako novo ozemlje, zato je razumljivo, da Jugoslavija ni imela pristati na zahtevo turške vlade o ponovni razdelitvi turških dolgov, vsled česar je odklonila podpis lausanneske mirovne pogodbe. Prihod Hikmet bega v Beograd ima namen, da izgladi nesoglasja, ki obstojajo med našo vlado in Turčijo, da se s eventualnim posebnim aranžmanom rešijo obstoječa sporna vprašanja.

Velik požar v Beogradu

Beograd, 24. avgusta. r. Snoči je izbruhnil v Hartwigovi in Prince Gjorgja ulici velik požar. Pogorelo je 50 do 60 trgovin. Požar je nastal opolnoči v neki pekarni in se je zelo hitro razširil. Požar so omejili šele jutro. Človeških žrtvi ni bilo, pač pa je zelo velika materialna škoda. Pri gašenju je poleg ognjegašev sodelovalo tudi orožništvo in vojaštvo. Med prebivalstvom je v tamošnjem delu mesta povzročil požar veliko razburjenje.

Londonski sestanek za ureditev vojnih dolgov

Francoski finančni minister zastopa v Londonu odločno stališče svoje vlade. — Možnost ugodnega izida pogajanj. — Skupina ameriških senatorjev proti sporazumu z Belgijo.

London, 24. avgusta. l. Sinoči je dopel sem francoski finančni minister Caillaux. Na kolodvoru so ga sprejeli zakladni kancelar Churchill, francoski poslanik v Londonu in razne druge visoke politične osebnosti. Razgovori med Caillauxom in Churchillom so se pričeli danes dopoldne.

Po prvi razpravi, ki je trajala zelo dolgo, je izjavil zakladni kancelar Churchill, da se je razpravljalo predvsem o problemu dolgov vobče. Prvi razgovor med obema državnikoma je potekel nad vse ljubeznivo.

Pariz, 24. avgusta. a. Finančni minister Caillaux je pred svojim odhodom podal novinarjem sledečo izjavo:

Angleški tisk je pisal, da prinese Caillaux v London gentlemanske ponudbe. Zdi se mi, da obstoji gentlemanska ponudba v tem, da ponudnik drži kar ponudi. Francoska vlada je mislila samo na takšne ponudbe. Vsekakor bo Churchill zadel na zastopnika velikega naroda, ki skrbi za svojo bodočnost, se zaveda svojih dolžnosti in svoje tradicionalnega dobrega glasu in pa tudi svoje prošlosti in pravice, ki mu jih

daje ta prošlost. Imam polno zaupanje v pravičnost plemenitega angleškega naroda in v visoko umevanje višjih koristi obeh držav in sem prepričan, da bo istega mnenja tudi angleški zakladni kancelar.

«Matin» izjavlja, da je vest, da bi bil Caillaux pripravljen ponuditi Angliji letno odplačilo 15 milijonov funtov, netočna. Zadnja ponudba, ki so jo staveli francoski strokovnjaki, je znašala 10 milijonov funtov šterlingov.

«Petit Parisien» poroča iz New Yorka, da je skupina senatorjev tkzv. nespravljivcev pripravila odpor proti ratifikaciji belgijsko - ameriškega sporazuma glede vojnih dolgov: Ti senatorji so mnenja, da se Belgiji nikakor ne bi smele popustiti obresti in da nekdanje Wilsonove obveze ne veljajo več. Senator Borah, predsednik komisije za zunanje zadeve, ki je eden najhujših nespravljivcev, je brzojavil senatorju Smootu, predsedniku finančne komisije in članu komisije za vojne dolge, da bo najodločnejše nastopil proti ameriško - belgijski pogodbi. (Glej tudi pariško pismo na 2. strani. Ured.)

Napeti odnosaji med Anglijo in Rusijo

Zanimive Čičerinove izjave o razmerju med sovjeti in Anglijo. — Sovjetska politika na Kitajskem. — Čičerin odpotoval v Italijo.

London, 24. avgusta. s. V razgovoru s poročevalcem »Daily Herald«, je izjavil sovjetski ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin, da so odnosaji med Anglijo in sovjetsko Rusijo precej napeti. Vzrok temu je sovražno stališče angleških diplomatov, kakor tudi delovanje desnega krila konservativcev. Sovjetska politika na Kitajskem dela na to, da bi ustvarila neodvisno združeno demokratsko državo. Glede garancijskega vprašanja je ljudski komisar Či-

čerina mnenja, da je pakt naperjen proti Rusiji in proti njenim dobrim odnosom do Nemčije. Dopolnil, da je Čičerin odpotoval v Italijo. (Glej tudi poročilo iz Rima na 2. str. Ured.)

Hongkong, 24. avgusta. l. Tukajšnji angleški pomorski krogi zahtevajo, naj prične vojaštvo s preganjanjem boljševikov v Kantonu, da se omogoči vzpostavitev pravih oblasti, priznanih od vlade v Pekingju.

Francosko napredovanje v Maroku

Francoske čete v posesti črte pred rifovskimi napadi. — Vse ozemlje plemena Tsul v francoskih rokah. — Maršal Lyautey potuje v Pariz.

Pariz, 24. avgusta. a. Uradni komunikacije o vojaških operacijah se glasi: Akcija proti plemenu Tsul je dovela francoske čete na črto, ki so jih imele zasedene pred napadom Rifovcev. Francozi so tako v treh dneh pridobili vse ozemlje, ki so ga Rifovci zasedli tekom treh mesecev. Nadaljujejo se podrobne operacije za organizacijo tega ozemlja.

V osrednjem sektorju so Rifovci skoraj popolnoma zapustili svoje ozemlje, kjer so pustili velike oddelke. Vsa plemena te pokrajine pošiljajo dnevno emisarije k francoskemu poveljstvu s prošnjo za pričetek mirovnih pogajanj. Zvesta plemena stojijo krepko na strani francoskih čet 800 družin plemena Tsul se je podvrglo Francozom. Kakor pričakujejo, so sledili tem tudi ostali del plemena.

Francoski letalci so uspešno bombardirali vse važnejše točke tega okoliša, zlasti

pa pogorje Le-Ben in so brez težave zopet založili s živili in municijo vse bližnje francoske postojanke.

Fez, 24. avgusta. l. Francozi so zasedli vse ozemlje plemena Tsul do skrajne severne fronte. Tako je izključena možnost, da bi se to plemo združilo s plemenom Bent Ouarain južno Taze, kar bi razdvojilo francosko fronto. Ozemlje Tsul je sedaj klime med severnimi in južnimi uporiškimi plemen. Abd el Krim ne bo mogel več pritiskati na ta plemena, ki so vedno na strani močnejšega.

Pariz, 24. avgusta. s. »Petit Parisien« poroča iz Feza, da bo maršal Lyautey v četrtek odpotoval v Francijo, da ponči vlado o položaju. Sodijo da bo približno osem dni odsoten. Iz Toulona poročajo, da bo tamošnji lovski polk v kratkem odšel v Maroko.

ve plemenske in verske boje. Blum je za ključil, da more samo mednarodna organizacija preprečiti vojne konflikte.

Na današnji seji je izjavil ameriški delegat Billquick, da mirovnega problema ni mogoče rešiti brez pomoči Amerike. Guvernir je očital Ameriki, da stoji ob strani, goji imperijalistične tendence in skuša zavzeti svetovni trg. Billquick je odločno nastopal za vstop Amerike, Rusije in Nemčije v Zvezo narodov in je zaključil, da je edino so socijalistični nauk zmožen, zagotoviti mir.

Prometna konferenca v Budimpešti

Budimpešta, 24. avgusta. V prvi polovici septembra se bodo v Budimpešti sestali zastopniki italijanske, jugoslovenske in madžarske železniške uprave, kakor tudi delegati paroplovnih družb na konferenco, ki se bo bavila z določitvijo tarifov za promet z Jadranskim morjem. Od 1. oktobra t. l. bo veljala začasna pogodba, ki bo dovela agrarskim in industrijskim produktom iz Madžarske na italijanskih in jugoslovenskih železnicah do 30% ugodnosti. Na septembrski konferenci bo sklenjena definitivna taritna pogodba med vsemi tremi državami glede blagovnega prometa iz Madžarske na Jadran.

Justifikacija v Egiptu

London, 24. avgusta. a. Včeraj dopoldne so v Kairu obesili sedem Egiptčanov, ki so obsojeni na smrt radi atentata na angleškega generala in poveljnika egiptovske vojske Lee Stacka. Justifikacija se je pričela ob 7. in se je končala ob 11. Vsi obsojenci so prihajali mirno na morišče, le eden se je branil in so ga morali zvezzanega pripeljati pod vešala. Neki Ibrahim Musan je na vprašanje ali ima še kako željo, zaklical: Živijo Zaglul pašal!

Gubčeva proslava na Krškem polju

Krško, 23. avgusta.

Za proslavo 352. obletnice smrti Matije Gubca na Krškem polju so se vršile znatne priprave, ki so v precejšnji meri udovoljile pričakovanjem, ker se je iz raznih slovenskih in hrvaških krajev, predvsem naravno iz posavske pokrajine, zbralo dokaj tisočev ljudi, zainteresiranih deloma na precej obsežni živinski razstavi, deloma na Radičevem prihodni in na splošni zanimivosti prireditve pod vedrim nebom. Večje skupine so dosepele s posebnimi vlaki od obeh smeri, drugi zopet peš in na okrašenih vozovih. Vreme je bilo še dovolj ugodno.

Slavnost je prišla v prvih dopoldanskih urah s sprejemom na kolodvoru, odkoder so se razvijale povorke došlih gostov in so osobito Hrvti, ki so dospeli s prvimi posebnimi vlaki, bili deležni vrolo simpatičnih pozdravov od strani domačega ljudstva. Kmalu nato je došel še drugi hrvaški poseben vlak in končno tudi oni iz Ljubljane, ki pa je pripeljal le 150 ljudi. Vse je vodila prva post na razstavnem prostoru, kjer je bila po razumni pripravi strokovnjakov, v (prvi vrsti živinozdravnikov Šlajpaha in Tepine ter ljubljanskega gerenta Josipa Turka) od Podružnice Kmetijske družbe v Krškem aranžirana razstava izbrane goveje živine in konjev. Videti je bila cela vrsta zares krasnih eksemplarjev, dokazujočih odlično stopnjo slovenske živinoreje. Na razstavnem prostoru je bilo ves dopoldan živahno vrvenje.

Nato je bilo veliko zanimanje posvečeno slavnostnemu sprejemu, ki se je foriniral kmalu po kosilu in je številni množici ogledovalcev nudil zelo pester slike alegorične prizore iz kmetijskega življenja. Spreved je krenil na Krško po lje, spremljan od cele množice, ki se je končno zgostila okoli govorniške tribune, pričakujoč politični del praznika.

Zborovanje je otvoril domačin Alojzij Pirc, ki je po domačih pozdravnih besedah, naslovljenih v prvi vrsti na posamezne funkcionarje in odlične goste, — izročil besedo poslancu Ivanu Puclju.

Govornik je zaslužen zgodovinsko reminišcenco Matije Gubca in takratne slovenskega kmetu v borbi za staro pravdo na današnje razmere. Poudarjal je potrebo, da se Slovenci naslonijo na Hrvtate.

Drugi govornik radičevac dr. Basariček je pozdravil množico v znamenju hrvaškega narodnega zastopstva ter zaključil z vzklikom Stefana Radiča. Odmev k njegovemu vzkliku ni bil oglušujoč, nato pa je hrvaško pevsko društvo »Orač« z lepim učinkom odpelo »Lepo našo« . . .

In zatem je mnogo temperamentnejše nastopil Albin Prepeluh, ki je dobro udrihal po fabrikantih ter zagotovil vse množici, da fabrike v Jugoslaviji ne bodo delale politike. A kar se tiče seljaške politike, je Prepeluh obrnil zapoved »Molj in delaj!« v novo devizo: »Delaj in živi!«

Izpregovoril je nato znani radičevski govornik poslanec dr. Pernar, svoječasno najstrastnejši republikanec, ki pa je zdaj posebno vzel na piko slovensko inteligenco in duhovščino, označujoč oboje za sovražnika hrvaškega naroda. Med njegovim govorom, ki mu tudi ni bilo kmalu kraja, je končno vendar dohitela pričakovana zanimivost: v dveh avtomobilih so se pripeljali Stefan Radič, dr. Maček, dr. Niko Perić in dr. Laza Marković. In Radič je kajpak takoj povzel glavno besedo ter govoril:

Slovenci so tisti revni mož, ki ga je opeval že največji slovenski pesnik Gregorčič. Kristus je umrl na enem križu, a Slovenci so pribiti na tri: prvi je klerikalizem, drugi fiskalizem (advokati), tretji pa italijanski imperijalizem. Z Italijo bomo imeli še hude opravke! Nič manj pa s fiskalizem, ki je razpredlo celo mrežo, ter s popovstvom. Bog je Bog, pop pa pop. V Boga verujemo, popa pa presojava. Morda je med 100 popi dober edino eden, ali pa tudi nobeden. Če je, naj ga Bog živi, ako pa je hudoben, naj sicer živi, toda ne sme biti naš zastopnik pred Bogom in ljudmi. Vera ni v nevarnosti, pač pa popovski žep. Pri prvih volitvah nobene kroglice več za popa ali škofa, marveč zase. Dr. Korošec je vse zavozil. Spoznam, kakor ga je zamisljal in, je bil tak, da naj bi Srbi vihali gorjačo, Slovenci pa bi pomagali. Toda zdaj je v Beogradu postavljena velika miza, s katere bodo nekaj dali Srbi, nekaj Hrvti, pa bodo tudi Slovenci kot Benjamini — najmlajši in najmanjši bratec — imeli dovolj. Živela torej sloga in sporazumi! Med Radičevim govorom je začel priti droben dež, ki je odpravil večji del ljudi. Po nekaterih ponovnih izpadih proti dr. Korošcu, klerikalcem in popom, je Radič zaključil govor, »Orač« pa je zapel pesmico o slovenskem dekletu.

Bil je vrlo dražestven prizor, ko so narodne noše izročile Radiču šopek, toda iz precejšnje distance, v očitnem strahu, da ne bi tudi one bile deležne poljubčeka; saj je Radič poljubljil kar vse križem, gotovo nad 30 seljaških deklic, fantov in možakov. Kmalu nato pa je se odpravil s svojim spremstvom k povratku; z avta so še kratko govorili Radič predvsem, nato pa tudi dr. Niko Perić in dr. Maček. Ko so srečno oddrčali po cesti, se je preostala množica razbujala v veseljem vrvenju, dokler se v lepem večeru ni približal čas povratka.

Dr. Žerjav kot separatist

Povodom radičevskega shoda v Krškem je objavil zagrebški »Obzor« konfuzen članek, ki dokazuje, kako malo so poznane slovenske razmere ravno onim zagrebškim krogom, ki delajo na razširjenju radičevske politične organizacije v Sloveniji. Nekaj jim lebdí pred očmi, pa ne vedo, kaj bi radi. Cilj njihov je edinole, zanesti radičevstvo med Slovence in ga ukrepiti.

»Obzor« proglašja krško zborovanje za prvi korak zblizanja med Slovenci in Hrvti ter dolži slovensko inteligenco, da je ona kriva, ako do tega zblizanja doslej še ni prišlo. Priznava sicer, da Hrvti do slovenskega kmetu sploh niso prišli, pravi pa, da je slovenski kmet še manj znal za Hrvate. Prvo je res, drugo pa ne.

Slovenska inteligenca, ki je vedno gojila stike s hrvaškimi, kolikor ji je bilo to v njenih skromnih razmerah mogoče, je tudi med slovenskim ljudstvom vedno gojila bratsko ljubezno do hrvaškega naroda, čemer niso le dokaz velike protestne manifestacije proti preganjanju Hrvatov po madžarskih banli Čuvajih in Khuen-Hedervaryjih, ampak tudi dejstvo, da se že desetletja splošno poje med slovenskim ljudstvom več hrvaških pesmi, kakor pa med Hrvti slovenskih. Slovenci so tudi prevzeli mnoge hrvaške narodne himne za svoje. »Obzor« pravi, da je slovenska inteligenca vedno budno pazila, da Hrvti niso prešli Sotle in da se je bolj bala hrvaške penetracije, kakor pa nemškega pohoda. To je zlobno in demagoško obrekovanje, tembolj ker je ravno slovenska inteligenca že pred Strossmayerjem, zlasti pa od Strossmayerjevega jugoslovenskega pokreta dalje vedno iskala kulturnih in drugih stikov z Hrvti in preko njih s Srbi v spoznanju, da sta samo v zedinjenju vseh jugoslovenskih plemen zagotovljena trajna bodočnost in obstoj Slovencev kot najmanjšega in najbolj narodno ogroženega jugoslovenskega plemena.

Zal, da je v tem stremljenju naša razumevanje z ozirom na znatno številnejši hrvaški del naroda sorazmerno le med majhnim delom hrvaške inteligence, katere večina ni bila indolentna v tem pogledu samo napram slovenskemu ljudstvu, ampak tudi napram lastnemu hrvaškemu seljaku. Moramo reči, da so Slovenci sami brez kake pomoči od zunaj branili svojo narodno mejo napram Nemcem ter Italijanom, in če bi slovenska inteligenca v tem boju ne vodila slovenskega ljudstva, bi bil položaj danes tudi za Hrvate znatno slabši.

Višek nevednosti, pa je »Obzorova« trditev, da je v Jugoslaviji ostal položaj isti kakor v Avstriji, samo da je namesto Dunaja prišel Beograd, namesto Nemcev in Srbljanci. »Obzor« pravi, da je slovenska inteligenca v novi državi največ stremela za tem, da bi Srbi ali Hrvti ne »osvojili« Slovenije. Pravi, da so vse slovenske stranke in bodisi, da so bile še tako sprte med seboj, vedno strinjale v tem, da je treba kitajski zid na Sotli še ojačiti in da je bil dr. Žerjav večji separatist v praksi, kakor pa je bil Radič v teoriji. »Obzor« bi moral pač že vedeti, da je ravno slovenska napredna inteligenca, ki je skoro vsa organizirana v samostojni demokratski stranki, zastopala najčistejšo jugoslovensko idejo državnega in narodnega edinstva in da je njeno nasprotstvo proti radičevstvu nastalo samo radi njegovega separatizma, ki je negiral to idejo in ki se še danes ne more smatrati kot likvidiran.

Radičevci in ž njim vred tudi »Obzor«, ki menja svoja naziranja kakor se menja poslovni interesi njegovih gospodarjev, se motijo, ako menijo, da bodo z izmišljenim natolcevanju in klevetami proti samostojnim demokratom dosegli med Slovenci kake politične uspehe. Poznamo zagrebško gospodo, ki kljub tisočletnemu obstoju hrvaškega kraljevstva ni mogla obvarovati lastnih ljudi madžarstva, švabčarenja in židovstva, preveč dobro! Pošteni Hrvti so bili med Slovenci vedno dragi bratje, kakor tudi poštena Srbi, ako pa se branimo radičevske nesolidnosti in vrtoglavosti, pa nam to nihče ne more šteti v zlo, tem manj pa oni radičevci, ki sedaj naenkrat za »Speisetzettel« Slovincem pišejo, da bo »u Slovenač« kaj boljše kao u Hrvatskoj«.

Italijansko-ruski odnošaji

Čičerinovo potovanje v Italijo. — Ruski znanstveniki v Rimu. — Važna seja ministrskega sveta.

Rim, 22. avgusta. Berlinski dopisnik »Tribune« poroča, da so ruski politični krogi zelo vznemirjeni radi razgovorov in pogajanj o varnostnem paktu, ker vidijo v uresničenju francoskih smotrov odkrito grožnjo sovjetskemu režimu, ker bo komunistična Rusija po uveljavljenju varnostnih in arbitražnih pogodb popolnoma osamljena.

Kljub uradnim demantijem zatrjujejo ruski diplomatski krogi, da je vest o Čičerinovem potovanju v Italijo resnična in da se pripravljajo neoficijsen sestanek med njim in ministrskim predsednikom Mussolinijem, ki naj bi pozneje obiskal Moskvo. Berlinski sovjetski krogi računajo s poglobitvijo italijansko-ruskih prijateljskih odnošajev in pravijo, da je Italija obljubila Rusiji svojo podporo pri ureditvi vprašanju južno-vzhodnih meja. Italija in sovjetska Rusija naj bi zasledovale enotno politiko napram Nemčiji. Tudi se govori, da je Italija nasvetovala Nemčiji, naj zavlačuje svoj vstop v Zvezo narodov in naj ne podpiše ničesar, kar bi povečalo

vojaški in politični prestiž Francije in Anglije.

K tej vesti svojega berlinskega poročevalca pripominja »Tribuna«, da je varnostni pakt v resnici nevarnost za Rusijo, ker jo oddaljuje od Nemčije. Sovjetska Rusija, ki je zaposlena v boju z Anglijo, išče nove zveze tudi tam, kjer se zdijo najmanj možne. List pravi, da so dobri odnošaji z Rusijo sicer potrebni, da bi pa politična zveza med Rimom in Moskvo gotovo škodovala najvišjim interesom Italije.

Ker je časopisje pričelo razpravljati na visoko o možnosti novega sporazuma z Rusijo, je vlada naročila uradu Agenciji di Roma, naj demantira vse te vesti, češ da se odnošaji med Italijo in sovjeti razvijajo popolnoma naravno v interesu evropskega mira.

Ob priliki proslave dvestoletnice Ruske akademije znanosti je povabila sovjetska vlada zastopnike italijanskih znanstvenih akademij k udeležbi proslave, ki se prične 5. septembra v Leningradu in se konča 14. septembra v Moskvi. Povabilu se je odzvalo veliko število italijanskih znanstvenikov in učenjakov.

V zvezi s tem povabilom je prišla sem ruska komisija, ki jo tvorijo zastopniki vseh višjih in najvišjih šolskih zavodov v Moskvi. Član komisije, vseučiliški profesor Edelstein — nepovržen zastopnik ruske znanosti! — je izjavil novinarjem med drugim:

Smoter našega potovanja je vzpostavitev kulturnih stikov z ostalo Evropo. Po desetih letih osamljenosti je najvažnejše naše potovanje v Italijo. Italijansko ljudstvo je napravilo na nas najlepši utis. Sicer pa je tudi v Rusiji velika simpatija za Italijo. Na novinarje vprašanje, ako se bodo izboljšali odnošaji med obema državama kljub različnemu političnemu režimu, je odgovoril: Nisem politik, vendar morem reči, da obstoja temelji za najboljše razmerje med Italijo in Rusijo. Nadalje je izjavil, da so ruski znanstveni krogi zelo trpeli radi znanstvene izolacije, da pa se je njihov položaj sedaj izboljšal, ker jim gre na roko sovjetska vlada, ki jo je zelo pohvalil.

V političnih krogih vlada veliko zanimanje za napovedan Mussolinijev ekspoze o italijanskem stališču glede varnostnega pakta. G. Mussolini bo podal svoje izjave na prihodnji seji ministrskega sveta, ki se bo vršila, kakor hitro bo francoska nota oficijelno izročena nemški vladi. Na tej seji se bo razpravljalo tudi v naraščajoči druginji in o korakih, ki jih je treba storiti, da se odpmore temu zlu, ki vznemirja celokupno javnost, ne izvemši pristašev režimske stranke.

Caillaux v Londonu

Temeljno vprašanje na sestanku med Caillauxom in Churchillom. — Oster francoski glas proti angleškemu stališču. — Ameriško stališče.

Pariz, 23. avgusta.

Finančni minister Caillaux je odpotoval danes v spremstvu inšpektorja v svojem ministrstvu v London, kjer se pričnu jutri razgovori z angleškim zakladnim ministrom Churchillom o ureditvi vprašanja dolgov.

Neposredni povod tihega Caillauxovega odpotovanja v London je vznemirjenost v angleških vladnih krogih radi ameriško - belgijskega sporazuma, ki se je sklenil pred londonskim razgovorom. V finančnem in zakladnem ministrstvu so se zbal eventulne ameriške naklonjenosti do Francije in Italije ter so pohitili s pozajantji s Francijo.

Glavni predmet razgovora med Caillauxom in Churchillom tvori vprašanje, koliko mora plačevati Nemčija na podlagi Dawesovega načrta. Britansko zakladno ministrstvo meni, da znaša kvota, ki se mora plačati Angliji, 10 milijonov funtov sterlingov. Francija ponuja Angliji za odplačilo svojih dolgov 9 % od 52 %, ki jih mora Nemčija dati Franciji po Dawesovem načrtu. Britansko zakladno ministrstvo sicer sprejema ponujanih 9 %, meni pa, da je to premalo in da mora za ostanek odplačevanja skrbeti francoski finančni minister. To je podlaga, na kateri se bodo vršili londonski finančni razgovori.

Ob priliki Caillauxovega odhoda v London je priobčil Stéphane Lauzanee v »Matinu« oster članek, v katerem odklanja angleško stališče. Med drugim piše, da se Angleži pritožujejo, ker morajo vračati svoje dolgove Ameriki, njim pa da nihče neče poravnati svojih obveznosti. Francija vendar ni dolžna, da pomaga Angliji, saj tudi Anglija ni vprašala Francije za svet, ko je leta 1923, na svojo roko uredila to vprašanje. Članek izjavja:

»Gospod Baldwin je šel v Washington — ne sicer dobesedno —, in ko se je vrnil, je vesel oznanil strmečemu svetu in še bolj strmečemu Bonar Lawu: Splendid! Ameriki bomo plačevali 30 milijonov funtov na leto. Ni — li to grandiozno? — Danes pa bi želel, da bi mu mi pomagali pri plačevanju ter prispevali h »grandioznosti« ! E, pa se pomenimo! Dovolite, da o tem malo podedbatiemo! In dovolite tudi, da vas opozorimo: niste vi edini upnik v Evropi, ki še niste izplačani. Tudi Francija je upnik. In njeni dolžniki so ji dolžni več kakor ona drugim. Dolgujejo ji predvsem vse one države, velike in majhne, ki so se borile na njeni strani: Italija, Belgija, Srbija, Češkoslovaška, Grška, Rumunija. Toda nekaj je, v čemer se Francija razlikuje od drugih upnikov: Francija bi zardela od sramu, če bi se obrnila k svojim včerašnjim zaveznikom s pozivom: plačajte! Francija tega ni storila in upam, da tudi ne bo. Zato sem pono-

sen, da sem Francoz. Prijatelji Angleži, vi tega pač ne razumete . . .

Rekli ste nam v Londonu: Od 30 milijonov funtov, ki jih moramo plačati na leto Ameriki, bi nam jih vi mogli vrniti 20. Saj ste dovolj bogati . . . Ne, mi nismo dovolj bogati. In zakaj ne? Ker smo sklenili mirovno pogodbo, ki jo naš največji zaveznik že šest let skuša z vsemi sredstvi ovreči, oslabil in ne uveljaviti — zlasti v pogledu finančnih klavzul. Sicer pa tudi ne gre za vprašanje bogastva, gre za povsem enostavno aritmetiko. Mar vas je gospod Lloyd George, ki slovi po svojem neznanju zgodovine in zemljepisa, potegnil za seboj tudi v nepismenost števil? Račun je vrlo preprost: 30 milijonov funtov, pravite, morate vsako leto plačati Washingtonu, in vaša želja je, da bi to svoto poravnale — v večjo slavo Anglije — njene dolžnice. Dobro. A katere dolžnice? Jaz bi mislil, da vse. Vsaka v svojem razmerju. Toda Francija vam dolguje le 30 % od vsega dolga, ki vam ga je dolžna Evropa. Po tem računu bi vam torej plačali le 30 % od vaših 30-milijonovskih anuitet, 30 % od 30 milijonov funtov in ne 20. Gospod Churchill očitno ne zna šteti. In gosp. Caillaux je storil prav, da je odklopil svoje eksperte iz Londona. V nobenem slučaju vam ne more priznati več kot 9 milijonov. Če vam plača le en penny več, ga bo Francija kamenjala . . .

Dragi prijatelji Angleži! Bojim se, da so vas vaši finančniki in ekonomisti, ki stoje v vaših očeh visoko nad vsemi evropskimi strokovnjaki, zapeljali v usodno zmoto. Mislim, so, da je v vašem interesu Nemčijo industrijsko povzdigniti, Francijo pa finančno prisiliti na kolena. Niso pa opazili, da so s tem, ko so dvignili marko in ponižali frank, največ škodili baš vašemu funtu! Res je, livra je danes al pari z zlatom. Toda vi imate danes 1.300.000 brezposelnih, ki jih nima ne Nemčija na Francija. In industrija v teh dveh deželah dela s polno paro, pri vas pa zatvarjajo tvornice. Le vztrajno zahtevajte, da naj vam plačajo fantastične svoje, da nam frank pade še nižje; brezposelnost pri vas bo potem še večja in večji bo vaš marazem.

Zato bodite hvaležni gospodu Caillauxu, če se ne bo hotel vdati vašemu pritisku. Obrani! Vas bo s svojo nedostopnostjo novih napak, finančnih, političnih in gospodarskih. Če vam bo ugodil, tem slabše za vas. In Francija vam tega ne bo nikdar odpustila.

»Chicago Tribune« poroča iz Washingtona, da bodo Zedinjene države obravnavale francoski dolg popolnoma ločeno od sporazumov z drugimi državami. V francoskem slučaju gre za eno samo vprašanje, in to je možnost njegove plačevanja. Ako bo francoska delegacija hotela imeti ugodne pogoje, bo morala dokazati ameriškim komisarjem na podlagi točnih števil, da so njene zahteve v resnici pravilne.

Politične beležke

† Kakšno ulogo igra posl. Puclj?

Poslanec Puclj je izstopil iz zemljoradniškega kluba in vstopil v Radičevu stranko. Zadnja številka »Sela«, glasila zemljoradnikov, piše o tej stvari in pravi, da slovenska samostojna kmetijska stranka, še vedno idejno čvrsta stoji ob strani srbske zemljoradniške stranke in da je njen vstop v Radičevu stranko smatrati bolj kot taktično zadevo. Zemljoradniško glasilo ne vidi v Pucljevem koraku cenjenja, temveč zedinjenje vseh seljaških strank v veliko seljaško stranko v duhu programa zemljoradniškega saveza. Kmetiči imajo sedaj delikatan mislo, da postanejo most med hrvaškimi in srbskim seljakom, da pri radičevskih seljaki ustvarijo podlago za edinstveno zemljoradniško fronto in pozneje za edinstveno zemljoradniško stranko. Vprašati treba, kakšao stališče zavzemajo snovateli nove razredne zemljoradniške fronte napram onim kmetom, ki jih je znatno več v radikalni kakor v zemljoradniški stranki, in ali bodo radikali zadovoljni, da jim »nove« zavezniki v vladi v Srbiji sanjejo za hrbtom protijorganizacijo. Iz vsega se vidi, da je med sporazumoma mnogo neiskrenosti in neodkritosrčnosti, kar bo gotovo še vzrok, da si bodo današnji veliki priatelji skočili prej ali slej v lase.

† SLS in njena osamljenost. »Slovenec« skuša plenšati osamljenost SLS v sedanjem političnem položaju z neomajnostjo načel te stranke in piše, da je velika sreča za slovenski narod, da ima v takih časih svojo slovensko, krščansko ljudsko stranko ter voditelja, ki vztraja na poti, ki jo kaže klerikalni stranki njen program. Leno je sicer, da dr. Korošec neomajno vztraja na programu svoje stranke, znano pa je, da je to vztrajanje zanj, še bolj pa za njegove pristaše skrajno neprijetno in da klerikalci tolažijo svoje ljudi na deželi samo še s tem, da bodo tudi oni vstopili v vlado. Zato se vrše priprave, da opusti SLS avtonomistični program. Dr. Korošec je svoje aranžirane z Radičem tako spretno izvedel, da je pognal sicer St. Radiča v naročje radikalom, sebe pa potisnil v zadnji kot. SLS kot večinska stranka slovenskega ljudstva ne igra danes v političnem življenju nobene pomembne vloge in je za razvoj tega življenja popolnoma brezpomembna. Politični dogodki se bodo razvijali, kakor kažejo današnje razmere, brez nje in preko nje, pa je zato tudi popolnoma nepotrebno, da bi izpreminjala v katerikoli smeri svoj program v svrhu sklepanja kompromisov. Če bi to storila, bi se le še bolj osmešila, kar spoznavajo pač tudi klerikalci sami. Takša je ta

stvar. Če pa je velika sreča za slovenski narod, da ima klerikalno stranko z avtonomističnim - federativnim programom, je seveda drugo vprašanje. Dosej te velike sreče slovensko ljudstvo še v ničemer ni opazilo, pa mislimo, da jo pristaši SLS še v doglednem času ne bodo. Zato pa ji pridno obračajo hrbet.

† Radičev politični jedini list. Še to-le je Stipa Radič razodel beograjskim novinarjem: »Pravijo, da smo se mi izneverili devet desetim svojega programa. Toda na vladi se drugače misli kakor v opoziciji. Opozicija lahko vse uradi po svoji želji. To je ravno tako, kakor če se kdo spravi h kuhanju obe, da pa nato vzame »Speisetzettel« ter gleda in govori: kuhaj bom to, kuhaj ono itd. — a ko pride v kuhinjo, vidi, da je na razpolago samo teletina ali govedina. In kuhati se mora ono, kar je na razpolago. Ko pridete na vlado, je treba pregledati, kaj se od vsega da skuhati . . .» Tako zdaj Radič mojstrski karakterizira, kako je vedoma obetal svojim seljakom pečene golobe z neba. A zdaj jim nudi samo slabo govedino. Ampak — dobri želodci so zlata vredni.

† »Slovenec« in verski teror. »Slovenec« zanika, da bi klerikalna stranka operirala pri pridobivanju pristašev z verskim terorjem in zlorabo cerkve. To je nepotrebno, ker ni nihče pričakoval, da bi to priznal. Toda bili so tudi pri samem »Slovencu« trenutki, ko je zagotavljal, da je dolžnost cerkve in njene duhovščine, posegati v politično življenje. Menimo, da tega tudi danes ne bo zanikal. Od poseganja cerkve in njene duhovščine v politično življenje pa do zlorabe vere in cerkve v politične svrhe je zelo majhen korak. O tem pričajo nešteti slučaji, zlasti v podeželskih župnijah, kjer stoji prebivalstvo pod izključnim vplivom politikujoče duhovščine. »Slovenec« trdi, da je ljudi v taboru SDS naglala skupaj sila razmer. SDS pa se ni storila šele pod PP vlado in jugoslovensko napredno demokratsko gibanje ni šele od včeraj, pa tudi ne samo za jutri. Njegov obstoj niti najmanj ni odvisen od trenutne politične konstelacije. Zato se tudi ne bomo prepričali s »Slovencem« radi zapuščajočih trum. Zagotavljamo ga le, da bo imel še prežgodi priložnost prepričati se o čem drugem. Klerikalna stranka je dosedaj slovensko vprašanje le kompromitirala in če bi ne bilo med Slovenci naprednih elementov, bi Slovincem bržkone v Jugoslaviji sploh ne bilo. Stranka, ki je po svojih voditeljih proglašala narodnost za poganstvo in ki ji je vrhovni vzor klerikalni internacionalizem, se izdaja za slovensko, ker it je slovenstvo sredstvo v dosegu ultramontanskih ciljev. Iskreno slovenska je slovenska demokracija, ki dela za lepšo bodočnost Slovencev v skupni zajednici z ostalimi deli jugoslovenskega naroda. O tem ne govori samo zgodovina, marveč bo pričala tudi bodočnost.

Sokol

Sokolski praznik v Višnji gori. Pod tem naslovom objavljamo prireditev v 192. številki »Jutra« z dne 22. avgusta se v toliko popravlja, da se olimpijski prvak brat Leon Stukelj ni udeležil slavnosti samo kot gost, ampak je tudi nastopil pri javni telovadbi ter s svojimi težkimi vajami žel burno polhivalo vsega navzočega občinstva.

Iz Trbovelj

t— Penzioniranje po novem pravilniku. Na podlagi zdravniških preiskav in sprideval so se penzionirali v smislu odloka Rudarskega glavarstva z dne 22. maja t. l. št. 1513 sledeči rudarji, in sicer z mesečno penzijo, ki je označena v oklepajih: Ferdinand Bratun (800 Din), Melhior Borštner (800), Peter Brezovar (800), Anton Drenšak (800), Jernej Ferant (800), Ivan Flere (800), Franc Guna (200), Franc Gajšek (670), Franc Golež (728), Franc Guček (440), Alojzij Hribar (344), Franc Jakš (800), Alojzij Jere (800), Ivan Jurman (800), Franc Kramarž (800), Franc Knez (800), Jože Kobalj (584), Jože Kastelic (368), Jože Petrič (800), Franc Talčar (800), Martin Požun (200), Tomaž Pikelj (150), Anton Rozina (632), Avgust Ravnikar (800), Jože Schöner (760), Iv. Štipeč (800), Alojz Umek (656), Ivan Ule (1000), Andrej Volčanšek (800), Miha Veličkovšek (440), Ana Vovkova (208), Terezija Verbičeva (208), Alojz Voga (150), Franc Zalar (800), Ivan Kilar (800). Poteg tega so se priznale na podlagi zdravniških preiskav in od zdravnikov izgotovljenih sprideval naslednje rente za utrpele nezdore in to v Trbovljah: Francu Virovčiču (200), Kuzmici Ostroverkovu (93.75), Ludviku Pojbiču (225), Francu Kleču (250), v Hrastniku: Mariji Smolčevići (1000) in Antonu Emeršiču (200).

t— Okrevališče v Gaberskem. Na konferenci 20. t. m. se je glede okrevališča v Gaberskem sklenilo, da naj se še letos dogradi most čez potok ob stavbni parceli, nadalje cesta pod stavbiščem in ograja okrog parcele. Slednjič bi se tudi še adaptiralo staro Kmetovo poslopje v Gaberskem za oskrbnika, služilo pa bi obenem tudi za pisarno pred dograditvijo posameznih objektov. V to svrhu je že izdelalo gradbeno podjetje »Slograd« iz Ljubljane detajlirane načrte in proračune, ki znašajo okroglo 1.200.000 Din brez opreme; primitivna oprema pozneje je računana na okoli 100.000 Din. Na temelju načrtov bi se pričel graditi objekt I. in II., v katerih bi bilo prostora za 43 bolnikov, šele naslednje leto, medtem ko objekt III. najbrže sploh ne bo prišel v poštev, ker je prevladovalo mnenje, da bosta prva dva objekta zadostovala za daljšo dobo let; 90 bolnikov, kolikor bi jih moglo biti v vseh treh objektih okrevališča bržkone ne bo nikdar po dosedanjih izgledih.

Naši kraji in ljudje

Ob prvem mednarodnem kongresu profesorjev v Beogradu

Prihod in sprejem delegatov z zapada. Ljubljana, 25. avgusta.

Na dolgi poti na prvi mednarodni profesorski kongres, ki se te dni vrši v Beogradu, je z jutranjim tržaškim brzovlakom dospela na naše ozemlje močna delegacija kongresistov z zapada ter doživela v Ljubljani izredno prisrčen sprejem.

Deputacija šteje 30 oseb, med njimi: prof. Beltete in Claviere kot zastopnika mednarodnega pripravljalnega biroja za beograjski kongres, prof. Cope kot predsednik des professeurs des lycées de France, ter gđ. Brechot kot podpredsednica in g. Favières kot tajnik iste federacije, nadalje gđ. Colette kot članica mednarodnega pripravljalnega odbora, profesor Bonin kot predsednik Fédération nationale des professeurs des collèges de France, prof. Pequer kot predsednik ter prof. Renard kot tajnik Fédération nationale des professeurs d'Athénées de Belgique, g. Paul Roger kot oficijelni zastopnik francoske vlade, miss Theodora George kot pooblaščenica delegatkinja Ligue Internationale des Sociétés des Croix Rouges de la Jeunesse, prof. Iwaszkiewicz kot zastopnik Poljske, prof. Braturac kot zastopnik Češkoslovaške ter g. Lloyd Storr Bert kot zastopnik angleškega prosvetnega ministra in predsednik Board of education, velike angleške vzgojne organizacije. Bilo pa je tudi nekaj gostov iz Amerike, Italije in od drugod ter več dam.

Deputaciji so do Postojne šli naproti profesorji Dragoljub Nikolić iz Beograda ter Vincencij Marinko in dr. Pavel Brežnik iz Ljubljane. Utrujene od dolge nočne vožnje je na ljubljanskem kolodvoru prijetno presenetil prvi oficijelni pozdrav. Pri sprejemu so zastopali velikega župana prosvetni šef dr. Pestotnik, divizionarja general Zivković, ljubljansko občino magistratni ravnatelj dr. Zarnik, nadalje nadzornik srednjih šol prof. Wester in podpredsednik ljubljanske sekcije prof. udrženja prof. Hočevar. S kratkim, lepo zasnovanim pozdravnim nagovorom je dragim gostom v gladi francosčin izrekel dobrodošlico prof. dr. Sušnik in nato prof. Detela v imenu Franc. Instituta in cercia. V polnem vzradočenju se je za pozdrav zahvalil prof. Beltete, nakar so se gosti podali v salon kolodvorske restavracije na zajtrk, ki ga je priredila ljubljanska sekcija prof. udrženja.

Bila je vrlo srečna domisljica sekcije podpredsednika prof. Hočevarja, da je za razvedrilost gostov povabil k sprejemu kvartet prof. dr. Kozine, ki se je radevolje odzval, ter med zakusko uprav očaral celo družbo s celimi venčki naših najlepših narodnih pa tudi umetnih pesmi. Odobravanju, kar »un ban«, domala ni bilo kraja. Tako je slovenska pesem štirih svežih, harmonično fino skladnih glasov (prof. Kozina, Burja, Berlot, Kragelj) nudila gostom po njih lastnem navdušenem zatrevanju estetični užitek in duševno okrepilo po dolgi vožnji. Gostje so znali posrečeno kulturno gesto kvitirati z izredno željo, da kvartet zapoje tudi našo državno himno, ki so jo poslušali stoje in se zanj zahvalili s toplimi vzkliki: »Vive la Yougoslavie...!« Se tik pred odhodom brzovlaka, ki je krenil ob 8.35, je kvartet v poslovlilo bravurozno odpel »Vasovalca«. Sloves je bil prisrčen. Vsa publika, katere se je medtem tudi precej nabralo na peronu,

je najsimpatičneje vračala pozdrave odhajajočim gostom, ki bodo dalje v Jugoslaviji in v Beogradu nedvomno delovali vseh simpatij in gostoljubnosti, a poleg vsega ipak končno ponese ob povratku v domovino gotovo tudi prvi, sveži, prijetni dojam iz Ljubljane.

Slatinska nedelja

Rogaška Slatina, 23. avgusta.

Slatina je ljubljencem bogov. Krogkrog tožijo o slabi sezoni, tu pa še sedaj vrvi življenje kot bi še ne stala jesen pred durmi. In vendar so že lipe vse ožgane, vrhovi kostanjev bledijo od ure do ure. Jasne pa se solnčni žarki, ki igrajo nad godovi v prvih nijansah jesenskih barv. Povsod tožijo o večnem deževju in res je prelestna dolina dan na dan obrobjena nakopičenih oblakov, a tu porosi komaj par trenutkov in že zopet bleste vabljive bele stezice med jarkim zelenjem, ki je sveže kot ob zgodnji pomladi. Deteljice cveto in duhte. Letos je torej lahko Slatina hvaležna verigil gorovja, ki ji sicer zemlje razgled, pa ji zato razbija in izpraznjuje natrpane oblake.

Tudi današnja nedelja se je vsled tega kopala v mehkem jesenskem solcu, ko je za Bočem in na Pohorju monotonost rosilo. Sicer nas vsak dan že ob 7. uri jutraj prebudi godba, ki ima svoj paviljon ravno v sredini hiš, tako da privabi vse goste v park, ki je ravno sedaj pohočno razcvetel krog slatinskih vrelcev. Ob nedeljah pa čakamo z godbo do 10. ure, ko se pripeljejo na kratek oddih v Slatino tudi iz Maribora. Celja in Zagrebčani z avtomobili. Danes se je izkazal zlasti Maribor, ki je poslal svoje najboljšie firme — Pinter & Leonard, Gašpar in Faninger, Bidonc & Pregrad, Sostariff, preds. našega gremija Weigl, torej same naše gospodarske kapacitete. Zdi se nam prav in je bil že skrajni čas, da se naš mariborski trgovski svet zanima za svetovno zdravilišče v svojem območju. Če imamo že med sedmimi zdravniki komaj dva narodna Slovenca, ni treba, da prepuščamo tudi v trgovini eksploatacijo petih tisočev gostov samo tujcem. Imamo sicer enako radi brez izjeme vsakega tujca in bomo tudi v polni meri respektirali v zdravilišču vsako narodnost, vsakomur prilazno postrežbo v njegovem občevalnem jeziku, toda zaslužek mora ostati doma, v naših rokah. Ni pa seveda zadostna legitimacija za etabliranje v takšnem svetovnem zdravilišču trkanje na narodna prsa. Predvsem trebamo absolutne strokovne sposobnosti, solidnosti in primerne inteligence, finega nastopa, kajti takšno zdravilišče vrši za državo tudi veliko reprezentativno nalogo pred tujim svetom, ki igra važno vlogo — toda o tem ob drugi priliki.

Danes smo že sredi vrvenja tisočglave mešane publike, med katero bi skoro ne slišali slovenske besede, ko bi ne bilo nekaj Mariborčanov in še malo Ljubljanec. Vsi smo zgoščeni krog belih mornarjev. Ki jih dirigira predanski znanec iz Maribora, kapelnik Majer. Razvajeni gostje iz velikih mest ga hvalijo in poskojajo odkrito izbranim, z umevanjem, občutkom in s fineso podanim arilam priznanih oper. Smetana, Čajkovski, Dvořák, Verdi, Bizet, Puccini, Grieg, pa tudi Lehár in Kalman in jugoslovanski mojstri so naši stalni ljubki gostje v godbenem paviljonu. Za vsakogar nekaj, in tako je bil pred par dnevi beneficni koncert v zdraviliški dvorani prav častno obisk. Izvajanje pa je bilo tudi v vsakem oziru na umetniški višini. To je lep uspeh mlade godbe naših mornarjev iz Kotarja in zadostanje za trud delavnemu kapelniku. Kadar ni godbe, ki pa svira tudi po-

polodne in zvečer, pa zopet čitamo, pljemo vodo in pa — fotografiramo se. Sediš na klopi in kramljaš, gledaš bogate, priprosto, a fino in okusno oblečene kmetice Švabije ali skušaš kokeirati z ognjemeti Madžarkami in napudranimi hčerkami Beograda in že te bliskne naš pridni celjski Pelikan. Zvečer je že razobešana fotografija v izložbi, pa si jo kupiš za — 5 Din. V Slatini smo torej vsaj pri fotografijah pod pariteto.

Ker sem že pri solidnosti in nedelji, od boga izvoljenim dnevom za zlete, naj še nategnem potrpežljivost šefedakterja s solidnostjo zdraviliškega ravnateljstva. Sobe po zdraviliških domih namreč niso prav nič dražje kot v hotelih naših mest, ampak še cenejše. In da gostom ni dolgčas, ima zdravilišče letos tudi tri nove avtomobile za izlete, pa se ljudje prav pridno vozijo v Maribor, Celje, Dobro, Krapino, iz Zagreba pa prihaja opoldne stalno avtobus, ki proti večeru zopet odpelje goste. V Dobro in Maribor stane vožnja sem in tja samo 120 Din za osebo in prav elegantno tečejo avtomobilčki.

Dolgčas nam torej ni in to je prvo za gosta — poleg solidnih cen ob času denarne krize.

a. r.

Proslava 30letnice Prometnega društva na Bledu

V nedeljo dne 23. t. m. je naše agilno tujsko-prometno društvo na Bledu na skromen in dostojen način proslavilo 30letnico svojega obstoja.

Ob tej priliki je Prometno društvo priredilo plavalno in kolesarsko tekmo, ki so prav dobro uspeli. Najboljši del proslave pa je tvorila svečana otvoritev elegantnega, nad 16 m visokega razglednega stolpa na griču Bledce. Za naš tujski promet tako zaslužni g. dvornik svetnik dr. Ferjančič je z lepo zamišljenim govorom pozdravil navzoče, občrtal v kratkih potezah zgodovino in delovanje blejskega Prometnega društva in poročal o izrednih materialnih žrtvah, ki jih je doprineslo društvo in požrtvovalni moški k zgradbi tega stolpa. Po končanem slovesnem pozdravu je g. govornik izročil stolp prometu.

Otvoritvi je prisostvoval skoro celoten občinski odbor z županom Kendo na čelu, cel odbor Prometnega društva, med njimi posebno zaslužni gg. Jakob Peternel, Ivan Pretnar, Anton Vovk in Leopold Stuchly, nadalje cela garnizija blejska, ter zastopnik Zveze za tujski promet ravnatelj Pinter. Po otvoritvi se je pričela živahna prosta zabava, pri kateri je sodelovala vojaška godba. Zvečer je bil stolp silajno razsvetljen z električnimi žarnicami. Obžalovati je le, da se je vsled grozečega slabega vremena te lepe prireditve udeležilo dokaj malo ljubljancov.

Filmsko posnemanje naravnih krasot Slovenije

Znamenita pariška tvrdka Pathé frères je pred dvema mesecema poslala v našo državo svojega operaterja g. Gilberta, da posnema najznamenitejše kraje in naravne krasote. G. Gilbert se je mudil v Srbiji, Bosni, Črni gori, Dalmaciji in Hrvatski. V Slovenijo je prišel pretečni teden ter je izjavil, da ima na razpolago za naše kraje samo še dva dni. Vsled počilo odmerjenega časa se seveda ni moglo napraviti toliko posnetkov kot bi bilo potreba in je prišla v poštev samo Gorenjska. Generalni tajnik Zveze za tujski promet g. Pinter je spremljal g. Gilberta na njegovem potovanju ter ga je opozoril na najlepše motive: Kranj, Bled, Bohinjska Bistrica, Bohinjsko jezero ter Kranjska gora. Po posredovanju g. okr. glavarja radovljiškega in g. župana iz Kranjske gore se je posrečilo aranžirati za filmanje lično in pestro grupo naših lepših narodnih noš. — Vsled slabega vremena je žal moral izostati izlet na Jezersko. — G. Gilbert se ni mogel zadosti načuditi lepoti in ljubosti naših krajev ter redno in snagi, ki vlada pri nas: osobito so mu ugajala z cvetlicami

Kdo je? Kam pride? Hannes Schnelder ?? ?? ??

okrašena okna naših kmečkih domov. Ko ga je pri povratku v Ljubljano nekje na Gorenjskem prehitela nevihta, je moral prenočevati v priprosti kmetijski hiši. Priznal je, da se ni nadejal, da bo tako ljubezno sprejet in je rekel, da je v priprosti seljaški postelji spal boljše kot pa v hotelu in da ponese vsekakor najboljše utise iz Slovenije seboj v Francijo.

Strašno neurje nad Valjevom

V Valjevu je divjala v soboto nevihta, kakršne ne pomni tamkajšnje ljudstvo že desetletja. Popoldne je bilo še krasno vreme, popoldne pa se je nenadoma stemnilo. Po kratkih vetrovnih sunkih je završalo v ozračju in mesto je bilo v nekaj minutah zavito v oblake prahu. Takoj nato se je vsula gosta toča. Občinstvo je preplašeno zbežalo v hiše. Toča je padala skoro pol ure in bila debela kakor češnje. V petih minutah so bile vse ulice pokrite na debelo s točo in voda je v potokih drvela skozi mesto. Pod udarci toče so pokali žlebovi po strehah in okna na hišah. Čez četrte ure se je utrgal še oblak. Nevihta je napravila strahovito opustošenje. Daleč naokrog je ležalo polomljeno dreve, sadni vrtovi so bili skoro popolnoma uničeni, največ so trpele njive. Toča je drevje popolnoma oklestila in so ležale slive na ped debelo naokrog. Ravno letos je bila nenavadno dobra letina sliv in je zato škoda neprecenljiva. Mnogo je trpelo tudi poznejše sadje, kakor breskve, dinje in tako dalje. Grozdič je istotako docela uničen. Žalosten je pogled na korusna polja. V mestu samem je toča pobila na tisoče šip. Kako strašno moč je imela toča, dokazuje najbolj dejstvo, da je samo na eni hiši pobila 30 oken. Skupna škoda se ceni na več milijonov dinarjev.

Velike defraudacije šefa finančne uprave

Nedeljsko beograjsko »Vreme« objavljajo sledeče poročilo o velikih goljufijah šefa finančne uprave v Orašju:

V Beogradu je vzbudila v nedeljo precejšnjo senzacijo aretacija bivšega šefa sreske finančne uprave v Velikem Orašju Petra Stanojeviča, ki je poneveril lansko leto iz državne blagajne nad 900 tisoč dinarjev, in se skril potem v blaznici, da se reši preiskave. Stanojevič je živel silno razkošno. Ljudje so že deli časa dvomili o njegovi poštenosti. In to tem bolj, ker so vedeli, da je bil njegov edini dohodek uradniška plača. Vsa dan je potrošil po več tisoč dinarjev, se vozil naokrog z avtomobili in veseljačil po okolič. Končno so se oblasti odločile, da izvrše preiskavo. Finančno ministrstvo je odposlalo v Veliko Orašje posebnega inšpektorja, da preišče blagajno. Na splošno iznenadenje pa je inšpektor ugotovil, da je blagajna v najlepšem redu. Kako je bilo to mogoče, še sedaj ni ugotovljeno. Stanojevič, ki je dobil z izidom preiskave najlepšo zadoščenje, je nato zagrozil, da bo ovdal celo vrsto oseb radi obrekovanja. Ostalo pa je samo pri grožnjah, kajti faktično ni vložil niti ene ovadbe, kar je postalo zelo sumljivo. Stanojevič je bil potem še nekaj mesecev v Velikem Orašju, nato pa vzel dopust in neznan kam odpotoval. Čeprav je njegov dopust že davno končal, pa se ni več vrnil v svoj urad v Orašje, kar je postalo zani usodopolno. Njegova odsotnost se je smatrala kot beg in odrejena je bila takoj nova preiskava. Rezultat je bil porazen. Komisija je dognala, da je Stanojevič v nekaj mesecih poneveril nad 900 tisoč dinarjev. Oblasti so izdale za njim takoj tirafico. Polcija je poizvedovala na vse strani, toda o Stanojeviču ni bilo ne duha ne sluha.

Svetovni alarm!

dramo sprejelo in jo uvrstilo v repertoar, tako, da pride na vrsto še pred letošnjo zimo.

Začetek operne sezone na dunajski Volksooperi bo v torek dne 1. septembra. Gledališko leto se otvori z opero »Carmen« katero bo dirigiral ravnatelj zavoda, kapelnik in skladatelj Blech. Glavno vlogo bo pela Karin Branzellova, članica Metropolitane v New Yorku, dona Josefa komorni pevec Laubenthal, takisto član Metropolitane, Escamila pa Mihael Bohnen. Poleg tega dela se bodo izvajale v kratkem opere: Alda, Faust, Mojsterski pevec norimberški in Tosca.

Deutsches Volkstheater na Dunaju upri zori v novi sezoni med drugim Čapkovsko dramo »Iz življenja žuželk«, Maeterlinckovo »Marljo Magdaleno«, Schönherrevo »Gladovno blokado«, Wildgansovo »Uboštvo«, Coltonovo »Dež«, Shawov »Clovek in nadčlovek« itd.

Nov Pirandello, Luigi Pirandello je napisal novo dramo »Bolje kot preji« ter jo je izročil v prvo uprizoritev Malemu gledališču v Berlinu, kjer jo bo režiral Berthold Viertel.

Slovo pevke Roselle od Dunaja. Dramatična pevka Ana Roselle je nastopila v nedeljo zvečer zadnjič na Dunaju, odkoder se je odpeljala v Ameriko. Pela je naslovno vlogo Puccinijeve »Tosce«, v kateri

Danes! Prvi ve ki Danes!

Reinhold Schünzel-film

sezije 1925/26.

„Velikomestni kavalirji“

Nravnstvena drama v 6 velikih dejanjih v glavnih vlogah Reinhold Schünzel, Evi Eva, Hanns Junkerman, Olga Engel, Claire Ronner.

Najmoderneje luksuzne toalete.

LJUBLJANSKI DVOR

Kino

Telefon 730.

Predstave: ob delavnikih ob 4, 6, 8, 9. — Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Ob nedeljah ob 11, 3, 5, 6, 8 in 9. uri.

Iz življenja in sveta

Letalo za 150 potnikov

Zračni strokovnjak londonskega »Star« priobčuje zanimive podatke iz razgovora z ameriškim inženjerjem Novarrom, ki je specialist v gradbi letal. Ta konstruktor se pripravlja na organiziranje redne prekomorske zračne službe med Evropo in Ameriko z novimi orjaškimi aeroplani lastne konstrukcije. — Novarro računa na finančno pomoč gospodarskih krogov, ki jim je gotovo mnogo na tem, da se čimprej udeležijo njegovi načrti, ki so vse prej kot fantastični. Tudi predsednik Coolidge je naklonjen akciji in je že obljubil svojo pomoč.

Inženjer Novarro je celih šest let delal načrte za svoja letala, ki so zamišljena kot aeroplani za prevoz potnikov in tudi blaga, in ne bodo, kar se tiče nosilnosti, mnogo zaostajali za zrakoplovi. Imajo pa to prednost, da bodo veliko hitrejši in okretnejši. Varnost je popolnoma zagotovljena, tako da potovanje z njimi ne bo nikakoli tvegano, vsaj kakor sam zatrjuje. Pri tej priliki bodi omenjeno, da se je že opetovano izkazalo, da so letala tem varnejša in zanesljivejša, čim večja so. To se vidi zlasti pri poslednjem tipu nemških potniških letal »Junkers«, ki vozijo tudi na progi Dunaj—Celovec—Trst.

Novarrov aeroplani bodo popolnoma iz kovine, in sicer iz jekla in duraluminja. Široki bodo 56 metrov. Imeli bodo po trije krovovi in se bodo s tem zelo razlikovali od dosedanjih avijonov, ki so večinoma dvokrovniki, pa tudi enokrovniki. Gialo jih bo devetero motorjev po 450 konjskih sil, skupaj torej 4050. En motor bo nameščen pred aparatom, ostali pa v dveh skupinah po dva na vsaki strani letala. Med vsakim parom motorjev je zamišljena kabina za mehhanike, ki imajo nalogo paziti na stroje. Posadka teh orjaških aeroplanov bo znašala 38 moških, med njimi dva kapitana in dva letalska strokovnjaka. Na vsakem aparatu bo po 12 mehanikov, ki se bodo menjali vsaki 8 ur.

Letala bodo imela po dveje gondoli, od katerih bo imela vsaka po en salon, dolg 13,50 in širok 2,80 metrov. Sredi aeroplana bosta ti dve gondoli zvezani s hodnikom za izprehajanje. Prostora bo na aparatih za 150 potnikov. Zamišljena so tudi skladišča za tovar, bencin, olje, vodo, živila itd. Na krovu bo električna kuhinja. Posebnost teh aeroplanov je, da se lahko v 24 urah preuredi v vojni vrstni za prevoz čet in za metanje bomb, ki jih bodo jemala seboj na tone.

Vsako letalo bo imelo razen drugih tehničnih pripomočkov tudi brezžično telefonijo in telegrafijo, tako da bo v stalni zvezi s kopnim. Posamezni deli avijona bodo seveda med seboj tudi spojeni s telefonom, zlasti s poveljniško kabino, kar je važno za plovbo po zraku. Nadalje so zamišljene tudi reševalne naprave za primer nesreče na morju. Vsak aeroplan ima zadostno število rešilnih pasov na krovu, prav kakor na ladjah. Manjkali tudi ne bodo rešilni čolni, majhne ladje iz jekla in duraluminja, ki se dajo v par minutah sestaviti in more z njimi posadka takoj odpluti in se tako rešiti pred vrtincem, ki ga povzroča voda, ko se letalo potaplja.

Hitrost teh zračnih velikanov je preračunana na 150 milj na uro. Ni jasno iz poročil angleških listov, ali so to angleške ali morske milje. V prvem primeru bi znašala torej hitrost 240, v drugem pa 270 kilometrov na uro. — Ako vzamemo za podlago le 100 milj, bi se ogromna razdalja med Londonom in New Yorkom prevozila v dobrih 35 urah, torej v poldrugi dnevi.

Stroški konstrukcije takega orjaškega letala so proračunjeni na 150.000 funtov ali nekaj nad 40 milijonov dinarjev. Da bi se mogla uvesti redna zračna služba s temi aparati, jih bo treba zgraditi več. Po mnenju graditelja Novarra naj bi se osnovala posebna družba s kapitalom šestih milijonov funtov (160 milijonov dinarjev). Izračunano je, da bi se ta letalska služba prav dobro rentirala. Vož-

nja za enega potnika iz Anglije v Ameriko ali obratno bi znašala približno 55 funtov, t. j. nekaj nad 14.000 dinarjev, kar nekako odgovarja prevoznini prvega razreda z velikimi prekomorskimi parniki. Razlika obstoja pa predvsem v tem, da rabiš za vožnjo preko oceana z brzim parnikom še vedno najmanj pet dni in pol, dočim bi jo napravil s temi ogromnimi letali v poldrugi dnevi.

Zanimanje za ta letala je naravno na obeh straneh Atlantskega oceana ogromno. Govori se, da je znesek dveh milijonov funtov za družbo, ki se bo osnovala za obratovanje s temi aeroplani, že zagotovljen. Računajo, da bo ostanek štirih milijonov funtov kmalu podpisan, tako da bi se v par mesecih začelo z gradbo teh zračnih kolosov.

Petindvajsetletnica prvega zeppelin

Te dni praznuje Nemci 25letnico prvega poleta vodilnega zrakoplova, ki ga je bil zgradil grof Zeppelin v Friedrichshafnu ob Bodenskem jezeru. Na programu so razne prireditve, ker hočejo Nemci to obletnico dostojno praznovati.

V nizu prireditev je tudi tekma navadnih balonov v Friedrichshafnu. Dopusčeni so bili baloni, ki so se dvignili pred tedni v zrak, vseh velikosti do 2000 kubičnih metrov plinske prostornine. Tekma je bila zelo zanimiva in je pokazala ugodne uspehe v plovbi z navodljivimi baloni. V petek se je dvignilo v zrak sedem balonov.

V petek zvečer je imel dr. Eckener, ki je lansko jesen vodil poslednji zrakoplov Zeppelinovih delavnic, »Z R III«, preko oceana v Ameriko, kjer vrši sedaj službo kot »Los Angeles«, last ameriške vojne mornarice, slavnostni govor, ki so ga pričakovali z veliko napetostjo. Med drugim je dejal govornik, da je zrakoplov naravnost ustvarjen za raziskavanje neznanih krajev, zlasti polarnih. Dejal je, da antanta gotovo ne more imeti namena, da bi tehnično tako veliko pridobitev, kot so vodilni zrakoplovi, v Nemčiji popolnoma onemogočila, in da bo prekinila prepoved gradbe zeppelinov, ki imajo preko 30.000 kubičnih metrov plinske prostornine. Na koncu svojega govora je razpravljal dr. Eckener tudi o svojem načrtu gradbe velikega zrakoplova za raziskavanje severnega tečaja, ki naj bi ga zgradil nemški narod.

S tem govorom v zvezi so izdali vodilni možje v Nemčiji proglas na prebivalstvo, naj prispeva s kolikor mogoče velikimi zneski, da se omogoči znanstvena raziskava neznanih krajev, predvsem polarnih, s pomočjo velikega zeppelinov. Doselej je že podpisanih nekaj zneskov. Računati je, da se bodo Nemci v velikem številu odzvali pozivu, ker da gre za narodno čast.

Maharadža Patialski

»Jutro« je že pisalo o indijskem maharadžu Patialskem, enem najbogatejših ljudi na svetu, ki se udeležil zasedanja Zveze narodov kot zastopnik napol neodvisnih indijskih držav.

Maharadža, kar pomenja v indijski nekaj toliko kot knez, ima jedva 36 let ter je zelo bogat. Maharadži prinašajo njegova posestva in drugi dohodki nekaj nad 15 milijonov zlatih dinarjev na leto. Suveren potuje po svetu svojemu stanu primerno, z vsem sijajem indijskega mogotca. Vzgojen je evropsko in govori več jezikov. Obleden je moderno ravno tako tudi njegova žena in otroci. Edino, kar ga spominja na Orient, je njegov indijski turban z dragocenimi kamni.

V Londonu so za kneza najeli celo prvo nadstropje enega največjih hotelov, Savoya. Ker je maharadža zelo izbirčen in noče priti z navadnimi ljudmi v dotiko, so preuredili zanj celo vrsto sob. Mnogo sten so morali prebiti in napraviti posebna vrata, druge pa za-

zidati, čeprav samo za par dni. Knez je dal urediti za čas svojega bivanja v Londonu vse sobe po svoje in namestiti v njih precej lastnega pohištva, lastne preproge, zavese itd.

Dvajset avtomobilov so morali najeti, da so v Parizu prepeljali nočno prtljago maharadža na kolodvor, za kar je bilo potrebnih več vagonov posebnega vlaka, s katerim se je peljal s spremstvom na Angleško. Knez ima seboj 50 ljudi, Indijev višjih kast. Od teh je 20 veljakov, od katerih hrani vsak po en ključ dragocenih jeklenih zabojev, v katerih so dragulji, vredni več sto milijonov.

V teh zabojih hrani maharadža Patialski kronske zaklade svoje kneževine, ki so se tekom tisoč let nakopičili v rodbini potentata. Zlahtni kamni, ki jih nosi na svojem indijskem turbanu, se cenijo na najmanj tri milijone v zlatu! Maharadžova rodbina ima seboj več sto najdragocenejših oblik. Večino oblačil imajo le po enkrat na sebi. In jekleni zaboji, v katerih vozi knez seboj vrednosti, s katerimi bi lahko kupil cel kup železnic, brodov, celih parobrodskih družb in cela mesta! V zabojih so diamanti, rubini, smaragdi, biseri, debeli kot lesniki in še večji. V njih je zlata na stote. Pa ne morda cekinov ali zlata v palčah, ampak dragoceni starinski predmeti so to, umetniška dela, ki se sploh ne dajo oceniti, stvari, ki so se podedovale od rodu do rodu in jih časte kot svetinje.

Dvajset jeklenih zabojev, starodajsko delo, dvajset ključev, dvajset ključarjev, pri katerih se to dostojanstvo podeduje od očeta na sina že stoletja. Zato mora biti teh dvajset mogočnejšev vedno okoli kneza, ker brez njih ne more do svojih zakladov. Maharadža Patialski pa ni lenih in ne uživa samo svojega neizmernega bogastva, ampak dela po 12 do 16 ur na dan. Kaj to je tainost, ki jo vé le njegova naizanesljivejša okolica, samo njegovi osebni tajniki.

Strašen čin blaznika

Te dni se je sprehajal v Genovi po promenadi 26letni brzojavni nameščenec Ludvik Giacona, ki je bil že dvakrat v blaznici in so ga vedno izpustili kot ozdravljene. Vendar so se na možu že večkrat pojavili znaki, iz katerih se vidi, da duševno ni normalen. Ker sicer ni bil nadležen, se je svobodno gibal in je tudi redno vršil svojo službo.

Naenkrat je zagrabil Giacona netleena snička spedijskega uradnika Giaconellija, Itala, ki se je v bližini igral z otroci. Dvignil je otroka in ga z naglo kretnjo vrgl preko zidu v 15 metrov globok prepad. Nesrečni oče otroka je sedel v bližini, a mu ni mogel priskočiti na pomoč, ker je bilo že prekasno. Stekel je sicer po stopnicah v globino, vendar je bil otrok že mrtev. Množica, ki je prisostvovala groznemu prizoru, je hotela morilca linčati. Policija je komaj ubranila Giacona, da ga niso ljudje pobili na tla kot steklega psa.

Na policiji je izjavil Giacona, da se je deček nekaj pregrešil in da ga je hotel je kaznovati s strahom, ki naj bi mu ga prizadejal, ko ga je držal čez zid nad prepadom. Otroka nikakor ni mislil umoriti. Naenkrat pa ga je nekaj prijel in ni mogel drugače, kot da je moral vreči otroka v globino. Kasneje je Giacona preklekal svojo prvotno izjavo in rekel, da se je le šalil. Več ni bilo mogoče izvedeti od njega, ker je zopet začel zmedeno govoriti. Morilca so odpravili v blaznico.

Nudim izredno priliko

poselnikom velesojma, da si na istem in to v paviljonu „11 215/17“ naroče oblačila za jesensko in zimsko sezono. Vzorci krasnih angleških blag, ter vodja ateljeja bo cenj, naročnik na razpolago. Izgotavlja se po meri, ali že izdelane. **Drago Schwab, Ljubljana.**

Prvi starokatoliški škof v Avstriji. V kratkem se izvrši posvetitev prvega starokatoliškega škofa v Avstriji Adalberta Schindlarja. Posvetitev se bo vršila ob priliki desetega mednarodnega starokatoliškega kongresa v Bernu. Posvetitev novega škofa izvrši švicarski škof, vseučiliški profesor dr. Adolf Küry ob asistenci češkoslovaškega škofa Alojzija Paška in nemškega škofa prof. fesorja dr. Mooga.

Velika železnika nesreča se je zgodila v Denveru (Colorado), kjer sta trčila dva izletniška vlaka. Nesreča je zahtevala 15 mrtvih in 75 ranjenec.

Kolera. Na Filipinskih otokih se je razširila kolera. V Manili je umrlo že nad 20 oseb.

Sestanek med na smrt obsojenima zakoncema Lederer. Te dni je dovolil budimpeštanski državni pravdnik na smrt obsojeni Mici Lederer obisk pri njenem ravnotako na smrt obsojenemu možu, ki je zaprt v vojaških zaporih. Čas za razgovor je bil določen na pet minut. Zakonec sta se sešla v pisarni sodnega predsednika, kjer sta se

objela. Ta scena je trajala pet minut, zato je predsednik izjavil: Doidele so pet minut je minulo. Zakonec nista mogla spregovoriti nobene besede. Ledererjevo so prepeljali nazaj v jetnišnico.

Benitzky izpuščen. Iz Budimpešte poročajo, da je bil v soboto izpuščen iz zaporov Edmund Benitzky proti kavciji 300 milijonov madžarskih kron. Pred jetnišnico je pričakovala Benitzkega velika množica, ki je priredila bivsemu notranjemu ministru živahne ovacije. Množica je vzklikala: Živel Benitzky živel kralj Oto! Na vprašanje prisotnih zastopnikov časopisa, kaj namena s storiti, je odgovoril: Kopat se grem!

V letalu preko oceana. Francoska letalca Tarascon in Coli nameravata v kratkem poleteti iz Pariza v New York z velikim aeroplanom. Leteti nameravata po najkrajši poti brez pristanka. Pripravo so že tako daleč napredovale, da računajo s poletom za začetek septembra. Letalca bosta porabila za polet velik dvokrovnik s 420 konjskih sil močnim motorjem. Bencina mislita vzeti seboj za 50 ur vožnje.

Po slovanskem svetu

Akademski slikar V. Hynais umrl

Med češkimi znanstveniki in umetniki ima smrt letos bogato žetev. Ugrabila je po vrsti že več odličnih in zaslužnih delavcev na vseh poljih kulturnega življenja in tem težkim izgubam se je pridružil v soboto jutraj morda najtežji udarec — umrl je znameniti slikar Vojtech Hynais. V podolskem sanatoriju v Pragi je bolehal pokojni šest tednov na neozdravljivi bolezni, v petek je nastopila kriza, bolnikov krepki organizem je podlegel komplikaciji in v soboto jutraj je Hynais po težkih mukah preminul. Z njim je odšel v večnost tipični predstavitelj starejše češke slikarske generacije, izborni profesor, ki je vzgojil celo vrsto mladih slikarjev, ki jim je dalo njegovo učenje podlago in opredeljen značaj umetniškega ustvarjanja. Hynais je prinesel v češko umetnost povsem nove in privlačne vrednote, ki so pomenile v upodabljanju umetnosti nekaj bolj svežega in duhovitega, kot pa je bil zastareli duh nemškega vpliva. Svojem učenecem je skušal dati na pot v življenje vse, kar je odlikovalo njegovo umetnost: fineso linije, gracioznost modelov in nežnost kolorita.

Hynais je bil za češke razmere epohalni pojav. Rojen je bil 14. decembra 1854. na Dunaju, kjer je študiral najprej pri znanem slikarju A. Feuerbachu. Iz te šole je odnesel graciozno — klasični smisel za linijo in pravi umetniški aristokratizem. Po študijskem potovanju v Italijo je vstopil v Parizu v Geromov atelje na Ecole des Beaux - Arts, kjer je bil ves čas pod vplivom znamenitega francoskega slikarja Baudreya, čigar dekorativne slike v pariški Operi so zbujele takrat splošno pozornost občinstva in mladih talentov. Ta šola in vpliv se je s Hynaisovo solidnostjo in pridnostjo še izpopolnil. Leta 1880. se je vrnil Hynais kot temeljito izšolani slikar v Prago, kjer mu je bila poverjena dekoracija stopnišča in budoarja kraljevske lože v Narodnem divadlu. Tem alegorijam se že poznajo tipične lastnosti Hynaisovega sloga. Alegorije štirih letnih časov v budoarju Narodnega divadla so eno najboljših umetniških del te vrste. Hynaisov ustvarjalni genij se je pa še bolj uveljavil v nadaljevanju teh alegorij, namreč v dekoracijah Lecomtove vile v Auteuilu pri Parizu. V velikih slikah na stopnišču Narodnega divadla je pokazal Hynais pravzaprav prvo državno češko alegorično sliko. To je alegorija dežele svetovlaavske krone in podoba miru. Tu vidimo vpliv narodnih motivov, ki se poznajo z malimi izjemami vsem Hynaisovim delom.

Pokojni je bil v svojem praškem ateljeju, ko je izbruhnil 1. 1881. na podstrešju Narodnega divadla požar. Bil je med prvimi, ki so poleteli, da rešijo Talijin hram preteče nevarnosti. Gledališče je zapustil šele takrat, ko je padel na tla veliki lesteneč. Povodom jubilejnih svečanosti leta 1918. je pripovedoval o

vtisu, ki ga je napravila nanj usodna noč, ko je požar ogrožal eno najdražjih narodnih svetinj. V odsevu plamena so stale okrog Narodnega divadla množice praškega občinstva. Tedaj je Hynais instinktivno začutil, da je sin tega naroda, ki tako ljubi hram svoje umetnosti. In ko je videl, s kakim navdušenjem zbirajo ljudje prostovoljne prispevke za obnovo gledališča, je vzel na pot v Pariz ne le Nerudovo mnenje o češkem ljudstvu, nego tudi idejo za največje delo, za krasno sliko na novem zastoru Narodnega divadla. To je eden najlepših zastorov na svetu. Prvotni osnutek leži v pariškem Musée des Arts decoratifs. Za večino češkega naroda je Hynais slikar tega zastora. Slikal ga je s pariškima prijateljeva Karlovskim in Dersierjem v posebnem paviljonu na dvorišču češke tehnike. Brez zaprek seve ni šlo. Arhitekt Schulz in stavbni odbor je imel vedno kake neumestne predloge. Ko je pa Hynais zahteval, naj mu preprek za preizkušeno večernega efekta primerno razsvetljava, so mu poslali navadno svetilko.

Po povratku v Pariz je delal Hynais za državno porcelanasto manufakturo v Sevres, izdelal je za dunajski Burgtheater mojstrske lunete z dramatičnimi pesniki vseh časov in ljubke motive za dekoracijo lož. Doba borbe za moder no umetnost, za realizem svetlobe in risb je našla v Hynaisu navdušenega sobojnika.

Od leta 1893. je živel Hynais stalno na Češkem kot profesor praške akademije upodablajočih umetnosti. Njegovo zadnje dekorativno delo so alegorije na kupoli Pantheonu Češkega muzeja. Naslikal je tudi Masarykov portret in pripravil veliko delo — sliko Kristusa pred Pilatom, ki je pa žal ni dovršil, ker ga je prehitela smrt.

Med najznamenitejša Hynaisova dela spadajo: Zastor Narodnega divadla v Pragi (1881), Alegorija Leto in Pravda, Parisova razsodba, jubilejni plakat češke umetniške razstave, portret Hlavka in Lobkovic, dekoracije v dunajskem dvor. gledališču in Burgtheatru, razne slike, portreti in diplome. Za svoje delo je bil odlikovan v Parizu kot član mednarodnega jurija za pariško razstavo z zlato medaljo, bil je tudi vitez častno Legije in v inozemskem kulturnem svetu so mu sploh priznavali velike zasluge za razvoj moderne dekorativne umetnosti. S Hynaisom je izgubila češka umetnost izredno talentiranega in agilnega moža, ki ga bo težko pogrešala.

Izseljevanje iz Češkoslovaške. Iz poročila češkoslovaškega državnega statističnega urada je razvidno, da je število izseljencev v l. 1924. za 14.944 oseb večje napram številu v l. 1922. Iz bivšega madžarskega ozemlja se je izselilo 37.695 oseb. Naj več oseb se je izselilo v Zedinjene države in v Francijo. Iz poročila je torej razvidno, da prevladuje v Slovaki tudi v svobodni državi še vedno izseljeniški nagom.

Rudyard Kipling: Vplivnost

V Simli so namestitev za eno leto, za dve leti in za pet let ter so stalne namestitve, kjer lahko ostanete do konca svojega življenja in si zagotovite rdeča lica in čedne dohodke. Seveda greste lahko v dolino, kadar nastopi mrzli čas, kajti Simla je precej pusta takrat.

Tarrior je prišel kdo ve od kod, od daleč, daleč, iz pozabljenega kraja so sednje Indije, kjer vozijo z volmi, če se ne motim. Spadal je k nekemu polku, ampak najrajši bi se bil poslovil od njega in živel v Simli za vedno in vedno. Za kaj posebnega mu ni bilo mar, razen za dobrega konja in za čedno tovariško. Mislil je, da je zmožen za vsako delo, kar je silno lepa vera, če jo ima človek v svojem srcu. Bil je spreten v marsičem in je znal zabavati ljudi okoli sebe, še celo v osrednji Indiji.

Tako je prišel gori v Simlo in ker je bil britten in zabaven, je gravitiral seveda k mrs. Hauksbee, ki je lahko opustila, samo stupidnosti ne. Nekoč ji je napravil veliko uslugo s tem, da ji je izpremenil dan na povabilu na veliki ples, ki bi se ga bila mrs. Hauksbee silno rada udeležila, a se ga ni mogla, ker se je bila skregala s podkraljevim pribočnikom, ki jo je kot malenkostnega človeka pač povabil na mali

ples šestega, namesto na veliki ples šestindvajsetega. Bil je silno prav čeden slučaj ponaredbe. Ko je mrs. Hauksbee pokazala svoje vabilo podkraljevemu adjutantu in ga podražila nalaho, da se ne zna boljše maščevati, je on res mislil, da se je zmotil; in je — kar je bilo zelo modro — prišel od tega, da je zastopnik prepirati se z mrs. Hauksbee. Ona pa je bila hvaležna Tarrioru in ga je vprašala, kaj lahko stori zanj. On je odgovoril pristopito: »Jaz sem vojščak na dopustu in gledam, kaj bi uplenil. Jaz nimam v Simli nobenega zanimanja. Mojega imena ne pozna nihče, ki ima kako važno mesto, jaz pa si želim službe, dobro in zdravo »pukka« službo. Uverjen sem, da storite Vi vse, česar se poprimete. Ali mi hočete pomagati.« Mrs. Hauksbee je minuto pomislila in povlekla konico svojega jahaškega blica preko ustnic, kar je bila njena navada, kadar je kaj premišljevala. Potem so se njene oči zablistale in je rekla: »Hočem« ter mu stisnila roko. Tarrior, ki je imel popolno zaupanje v to veliko ženo, se ni dalje nič brigal za svoj posel, razum da je razmišljal, kakšne vrste nameščenje bo dobil.

Mrs. Hauksbee je začela preračunavati vse cene predsednikov oddelkov in svetnikov, ki jih je poznala in čim bolj je premišljevala, tem bolj se je smejala, kajti njeno srce je bilo pri tem udeleženo in to jo je zabavalo. Potem

je vzela v roke civilno listo in je pregledala nameščenja v njej. V civilni listi je nekaj prav čednih mest. Končno se je odločila, da posadi Tarriora v politično službo, dasi se ji je zdel predober zanj. Kakšen načrt je imela, da to izvede, je nazadnje vseeno, ker ji je šla sreča ali usoda na roko, in ni imela drugega dela, nego paziti na dogodka in se okoristiti z njimi.

Vsi podkralji, ki pridejo prvič sem, se pehajo skozi »diplomatske skrivnostje«. Te se sčasoma izgubijo, toda te skrbi se primajo vseh od začetka, ker so šele prišli v deželo. Takratni podkralj, ki je imel to bolezen, — to je bilo davno prej, preden je prišel lord Dufferin iz Kanade, ali lord Ripon iz srca angleške cerkve, — jo je imel v precejšnji meri. In posledica je bila, da so ljudje, ki so šele spoznali uradne skrivnosti, hodili kakor nesrečniki okoli. In podkralj je bil ponosen na to, da je svojemu štabu vcepil pojem molččnosti.

Toda vrhovna vlada ima lahkomišelno navado, da sporoči vse, kar dela, tiskanim papirjem. Ti papirji se pečajo z vsem — od plačevanja po 200 rupij za »tajno službo« domaćinov do ukorov domaćinom »vakiom« in »motami« — od precej osornih pism domaćim knezom, naj imajo svojo hišo v redu, naj ne kradejo žensk in ne bašajo svojih žaličev s stolčnim rdečim poprom in naj ne uganjajo takih ne-

navadnosti. Seveda se te stvari ne smijejo razvedeti, kajti domači knezi se — uradno — nikoli ne motijo in njihove države so — uradno — prav tako dobro upravljane kakor naše zemlje. Tudi posebne nagrade raznim čudnim osebam niso popolnoma pripravne za nove, dasi bi dale večkrat prav čedno čtivo. Kadar je vrhovna vlada v Simli, se ti papirji napravijo tam in cirkulirajo okoli ljudi, ki se jih tičejo, ali v uradnih mapah ali po pošti. Načelo tajnosti je bilo temu podkralju prav tako važno kakor služba in on je bil mnenja, da dobrohoten despotizem, kakršen je naš, nikoli ne more dovoliti, da bi se tudi kakak taka mala stvar, kakor je namestitev poduradnikov, razvedela, preden je čas za to. On se je vedno odlikoval po svojih načelih.

Tistikrat so pripravljali prav zelo važen kup spisov. Ta je imel potovati iz rok v roke od enega konca Simle do drugega. Vtaknili pa ga niso v uraden, temveč v širok bledorožnat ovitek na štiri ogle; stvar je bila pisana na mehke, voljan papir. Naslovljen je bil na »The Head Clerk etc. etc.« Med »The Head Clerk etc. etc.« in med »Mrs. Hauksbee« s svedci pa ni prav velike razlike, zlasti če je naslov pisan s slabopisavo, kakor je bila ta. »Chapras-sis«, ki je imel ovitek dostaviti, ni bil nič večji idiot, kakor je večina »chapras-sijev«. On je samo pozabil, komu ima izročiti ta neuradni ovitek, zato je vpra-

šal prvega Angleža, ki ga je srečal, in ta je bil slučajno neki mož, ki je z veliko naglico jahal na Annandale. Anglež je naslov komaj po vrhu pogledal in rekel: »Hauksbee, sahib ki mene in je jahal naprej. Chaprassi je napravil takisto, kajti bilo je zadnje pismo in bi bil rad z delom pri kraju. Potrdila ni bilo treba; zato je vrnil pismo služabniku gospe Hauksbee in je odšel, da s svojim prijateljem malo pokadi. Mrs. Hauksbee je pričakovala pravkar od svoje prijateljice nekaj krojnih vzorcev na tankem papirju. Brž, ko je dobila veliki stiroglati omot, je vzkliknila: »O, ta prijaznost!«, ga prerezala z nožem za papir in vsi spisi, ki so bili notri, so padli na tla.

Mrs. Hauksbee je začela čitati. Saj sem rekla, da so posebno važni spisi. To je popolnoma dovolj za vas, da veste. Nanašali so se na neko korespondenco, na dvoje kaznovanj, na odločno povelje nekemu domaćemu poglavarju in na dva tuceta drugih stvari. Mrs. Hauksbee je težko soplja, ko je čitala, kajti prvi pogled na nago mašinerijo velike indijske vlade brez ostenja, laka in preplekta ter brez ograje napravil vtis na najneumnejšega človeka. Mrs. Hauksbee pa je brihtna ženska. Sprva se je nekoliko prestrašila in je občutila, kakor da bi bila prišla blisk za rep in ni prav vedela, kaj naj napravi s tem. Na robu spisov so bile opazke in začne črke; opazke pa so

Gospodarstvo

Revija letošnjega velesejma

Letošnja prireditev Ljubljanskega včerajšnjega velesejma, ki se bo otvorila svečano v soboto 29. t. m., bo nudila zelo pestro sliko ter bo zadovoljila vse interese. Razstava proizvodov je bogatejša kakor prejšnja leta. Naši industriji ter nekaj veletrgovcem in obrtnikom so se za letošnji velesejem kljub težki stagnaciji in hudi gospodarski krizi pripravili za najizbranejši proizvod. Govori se, da bodo na velesejmu cene predmetov znatno nižje kakor doslej in bo torej imel vsak interesen priložnost, da si krije potrebe ne samo iz prve roke, marveč tudi ceneje kot doslej.

Velesejmska uprava je razstavljene proizvode razdelila na naslednji način:

V paviljonu E se bo videla najprej naša papirna industrija, grafična, kartonaža, lepečnica, pisarniške potrebščine, štampilje in zvezki. Tem predmetom se priključijo les, in sicer najraznovrstnejša stanovanjska oprema in pohištvo, pisalne mize in japelniški izdelki, razni čolni, lesna galanterija, okvirji, ribniška roba in drugo. Ena atrakcija letošnje prireditve pa bo gotovo kolektivna razstava naše lesne industrije, katere se udeležijo 45 tvrdk iz izbranim lesom. Inozemstvo, zlasti Italija in Grčija, kaže baš za ta oddelek posebno zanimanje in uprava velesejma ni pozabila za primerno propagando. Lepo izdelani plutovinjski zamaški, sestavljeni iz krasnih skupinah, so našim obiskovalcem že znani. Za lesno stroko se vrsti kemična industrija z najrazličnejšimi izdelki. Od čistila za čevlje, fotomanufakture, umetnih gnojil, olja, mila do sveč in voska, vse je zastopano. Za naše dame zanimiva kosmetika bo razstavila potem najrazličnejši tvrdki najnovije pripravate. Sledi še živilska industrija in že smo pri izhodu paviljona E.

Paviljon F je v velikem kontrastu s prejšnjim paviljonom. Obiskovalci bodo občudovali močnejše stroje za obdelovanje lesa in kovin, lokomobile, mlekarne in opekarske stroje, pletilne stroje, sesalje, transmisije, turbine in strojne dele. Nadaljevanje paviljona F je paviljon G, ki prikazuje najraznovrstnejše izdelke iz železa in jekla, orožje, municijo, električne in plinske naprave, kljuke, pile, posode, spojke, stavbovne okovje, štedilnike, verige, vijake, zavore, žage, žeblice, železne blagaine, aluminijeve izdelke, bakrene kote, jedilno orodje, ključavnice, tehnične. Zanimiva bo tudi razstava avtomobilov, motornih koles in biciklov. Posebno interesantna pa bo letos velika razstava poljedelskih strojev in poljedelskega orodja najmodernejših vrste in po nizkih cenah, tako da gotovo noben kmetovalec ne bo odšel s sejma praznih rok. Vrstijo se še kleparska galanterija, pločevinasti izdelki, tiskarniški in knjižgoveški stroji, palčino in obročno železo, instalcijski material, bakrena žica in pa najmodernejša — radio v bogati izbiri. Razna glasbila, sportno in telovadno orodje bodo gotovo tudi vzbudila splošno zanimanje.

Paviljon H je deloma trgovinski paviljon, kjer razstavi naša trgovina, deloma pa je podaljšek paviljona I za tekstilno stroko, konfekcijo, kožuhovino, perilo, blago, bombažno tkanino, pletenine, preproge, uniforme, vrvarske izdelke. Zelo lepa je ekspozicija neke svetovne trdnice v perzijskih in orientalskih preprogah. Urad za pospeševanje obrti je pod spretnim vodstvom aranziral kolektivno razstavo naše male obrti, ki bo nudila dokaj zanimivega, ne samo raz stališča kupčije, marveč bo tudi poučna, ker nam bo pokazala, da je tudi naša mala obrt močno razvita in se med njo najdejo pravi mojstri. Mestna planina bo letos praktično predvajala uporabo plina, njen prostor bo menda zbiralnice vestnih gospodinj. Razni vozovi in kolarski izdelki na polpokritem prostoru tvorijo zaključek.

V paviljonu I bodo razstavljeni poleg splošne tekstilne industrije usnje in konfekcija usnja, gonilni jermeni, gornji deli za čevlje, leseni cvetki, obutev, podplati, strojni ekstrakti in usnjarska galanterija.

Čitatelje bo zanimalo pač tudi to, kaj se bo videlo na sejmšču pod milim ne-

bo. Poleg najrazličnejših paviljonov naše industrije, traktorjev, poljedelskih strojev, voz, bo vzbujala zanimanje na novo postavljena enodružinska stanovanjska vila s krasnimi rastlinjaki in cvetličnjaki. Velesejmski prostor se je v teku let izpremenil v pravcati park. Češkoslovaški državni paviljon je letos zasaden po češkoslovaški težki in železni industriji. Na vinskem prostoru pa se bodo nudila najboljša vina in sočni prizgiki naših domačih industrijskih podjetij.

Hmelj

Nürnberg, 24. avgusta. Po železnici dovoženo 170, prodano 130 bal. Najpovrtnější hmelj čvrstejši — do 470 do 480 mark; drugovrstno blago — čvrsto — do 420—455 mark za 50 kg.

Zatec, 22. avgusta. Kupčija s hmeljem se precej živahno razvija. Močno povpraševanje ni povsem krito, ker še ni dovolj blaga. Cene so skokoma porasle in so bile 21. t. m. 3100—3450 Kč za 50 kg. Dosedanji rezultati obiranja kažejo jasno, da bo pridelek še manjši, kakor se je cenilo pred 14 dnevi, in bo v žateškem okrožju znašal je 80.000—90.000 starih centov po 50 kg.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (24. t. m.) Pšenica: sremska 255, dva vagona. Turščica: baška, ladja Begy 190, 40 vagonov. Moka: «Os» 440, dva vagona. Tendence mlačna.

Beograjski gospodarski kongres. Zastopniki beograjske industrijske zbornice, Udruženja izvoznikov in Centrale industrijskih korporacij so sklenili, da se tretji redni letni kongres gospodarskih krogov, ki je bil določen na 5. in 6. septembra preloži na 19. in 20. septembra t. l. To se je zgodilo zaradi tega, ker mnogi naši privredniki, zlasti izvozniki iz Beograda in industriji iz Zagreba odpotujejo v Češkoslovaško in Poljsko, da prisostvujejo otvoritvam prškega in lvovskega velesejma. Za kongres je sedaj definitivno določen naslednji dnevni red: 1.) vprašanje davkov, sedanje stanje in reforma; 2.) naše socialno zakonodajstvo sedanje stanje in reforma; 3.) poročilo o delu tretjega kongresa Mednarodne trgovske zbornice in Bruslju; 4.) mere za pospeševanje naše izvoza in prognoza za nastopajočo izvozno sezono.

Uradni tečaj za september: napoleon 216, turška lira 242, angleški funt 271, dolar 55,8, kanadski dolar 55,3, zlata nemška marka 13,3, poljski zlatnik 10, avstrijski šilling 7,85, 100 francoskih frankov 262, 100 švicarskih frankov 1083, 100 italijanskih lir 202, 100 belgijskih frankov 254, 100 holandskih guldinarjev 2250, 100 lejev 28,5, 100 levov 40,6, 100 danskih kron 1293, 100 norveških kron 1045, 100 švedskih kron 1500, 100 petzetov 805, 100 drahem 86, 100 češkoslovaških kron 165,5, 1 milijon madžarskih kron 785 Din.

Velika dividenda našega sladkornega podjetja. Bilančna seja sladkorne tvornice v Čupriji je sklenila, da se bo izplačala dividenda 60 Din na delničnika, dočim je lani znašala dividenda le 16 Din. — Sladkorna industrija torej pri nas izvrstno uspeva, zato pa morajo konzumenti drago plačevati sladkor. Sprito takih razmer je tudi razumljivo, da so se producenti sladkorne pese odločno postavili po robu sladkornim tvornicam, ki so se branile plačati sladkorno peso po tistih cenah, ki so jih oni popolnoma upravičeno zahtevali.

Permanentne legitimacije za letošnji velesejem veljajo Din 50, in upravičeno imetnika do poljubnega večkratnega vstopa na sejmšču. Poleg tega pa upravičujejo letos tudi do brezplačnega vstopa na vinski prostor po 6. uri zvečer, tako da se vsakemu obiskovalcu izplača nakup legitimacije, ki mu velja za ves čas trajanja sejma in nudi enajst dni poučne zabave in užitka. Tudi si kupec ne more naenkrat ogledati izdelke, ki ga zanimajo.

Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 7. septembra pri komandi vojnog okruza v Mariboru glede dobave 120.000 kg sene in 60.000 kg slame; 9. septembra pri Intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani za dobavo 150 tisoč kilogramov sene in 80.000 kg slame; 19. septembra pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave jermenov in

usnja; pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave risalnega materiala in glede dobave šamotne opeke; 21. septembra pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave hrastovih pragov; 22. septembra pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobav kočakov za kupljanje (Vacuumschlauch-Kupplungsmuffe) ter glede dobave železa za avtogonsko varjenje. Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

Stalni delegat velesejma v Beogradu. Uprava Ljubljanskega velesejma je poslala v Beograd svojega stalnega delegata, ravnatelja Trgovske akademije g. dr. L. L. Böhma, da osebno v deputaciji povabi najodličnejšo osebnost k otvoritvi letošnjega velesejma dne 29. t. m.

Razstava o amelioracijah in kmetijstvu v Napoliu se bo vršila od 16. avgusta do 15. septembra t. l. pod pokroviteljstvom italijanskega kralja. Med razstavo bodo tudi poučne konference in je zato posej razstave osobite važnosti tudi za naše poljedelce.

Borze

24. avgusta.

LJUBLJANA (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) Vrednote: investicijsko posojilo 80—0, zastavni listi Kranjske deželne banke 20—25, kom. zadolžnice Kranjske deželne banke 20—25, Celjska posojilnica 202—203, (202), Ljubljanska kreditna banka 225—265, Merkantilna 100—104, Praštediona 895—0, Kreditni zavod 175—185, Strojne 95—112, Trbovlje 0—335, Vevče 111—0, Stavbna družba 165—180. — Blago: les: bukovne deske, suhe, od 2 m dolž., naprej, 25 mm od 12—30 cm šir., fco meja 520—0; jelove deske monte, 20 mm, 25 mm, med, 28 cm, 400 m³, fco meja 0—510; testoni, 4—10, monte, fco meja 0—545; bukovna drva, 1 m dolž., suha, fco naklad, postaja 4 vagoni 17,50—17,50, (17,50); poljski pridelki: pšenica baška, fco naklad, post. 0—270, hrvaška, 76 kg 2—3% par. Ljubljana 0—282,50, domača, fco Ljubljana 275—0, otrobi pšen., drobn., fco Postojna trans. 1 vagon 195—195 (195); pšen., poldebela, fco Postojna trans., 2 vagona 193—193 (193); turščica: slav., fco Prevalje 1 vagon 227,50—227,50 (227,50); slav., par. Ljubljana 0—220; oves slav., par. Ljubljana 0—190; laneno seme, la, fco Ljubljana 550—0.

ZAGREB. Položaj na efektivnem tržišču neizpremenjen. Pri bančnih papirjih je bilo največje zanimanje za Praštediona, a na tržišču industrijskih vrednost za Slavonijo. Praštediona je bila nadalje čvrsta in se je zaključila od 915—920, dočim je Slavonija popustila. Vojna škoda je obdržala čvrsto. Prometna se je v precejšnji meri iskala in je poskočila na 300, proti koncu pa je ponovno oslabela na 298. — Na deviznem tržišču je bil prilično živahen promet. Dinar je obdržal v Curihu svoj sobotni tečaj, toda je Curih oslabil na svetovnem tržišču, kar se je odrazilo tudi na zagrebški borzi s splošno majhno okretnostjo vseh tečajev razen Švice. Narodna banka je dajala blago v devizah na Švico, dočim je devize na London kupovala. Italija je dalje mednarodno čvrsta. Skupni promet v devizah je znašal okrog 9 milijonov dinarjev. Notirale so devize: Dunaj 787,5—792,5, ček 782,75—792,75, Berlin 1328,5—1338,5, Italija izplačilo 206,35—208,95, ček 206,55—208,95, London izplačilo 271,17—273,17, ček 271—273, Newyork ček 55,58—56,18, Pariz 263—267, Praga 165—167, Švica 11082—1090, ček 1082—1090; — valuta: dolar 54,92—55,52 mK 0,0765—0,775; efekti: bančni: Eskomptna 114—120, Kredita Zagreb 115—118, Hipo 66—67, Jungo 101,5—102,5, Obrtna 75—76, Praštediona 917,5—920, Slavenska 65—66, Srpska 130—131, Narodna 3500—3550; industrijski: Eksploatacija 45—50, Sečerana 490—500, Nihag 38—41, Osječka ljevaonica 150—155, Gutmann 400—420, Slaveks 155—160, Slavonija 56—57, Trbovlje 340—350, Vevče 110—0, državni: investicijsko posojilo 77,5, agrarne 0—43,75, Vojna škoda 297,5—298,5 za september 302,5—303,5, za oktober 0—309, za december zaključek 314.

BEograd. V skladu s položajem na curiški borzi, kjer so se vsi tečaji okretni, je tudi na beograjski borzi nastopila lahna okretnost. Edino Švica je ostala nespremenjena. Narodna banka je intervenirala v devizi na London. Celokupen promet je znašal 8,7 milijona Din. Notirale so devize: Ber-

lin 1333—1335, Dunaj 789—791, Praga 166—166,25, Budimpešta 0,0782—0,0791, Bukarešta 28—28,50, London 272—272,15, Newyork 55,85—55,925, Italija 207,5—208,25, Pariz 264—265, Švica 1085,5—1086.

CURih. Beograd 0,225, Berlin 1,2280, Newyork 516,50, London 25,07, Pariz 24,30, Milan 19,07, Praga 15,30, Budimpešta 0,007255, Bukarešta 2,65, Varšava 84,50, Dunaj 72,55, Sofija 3,75.

TRST. Efekti: obligacije Julijske Kraljevine 72,80, Živnostenská 308, Assicurazione Generali 8580, Dalmazija 270, Oceanla 176, Dalmazija cement 645, Split cement 473, Krka 410, Devize: Beograd 47,80 — 48,25, Dunaj 380 — 390, Budimpešta 0,0377 do 0,0384, Praga 79,25 — 80, Bukarešta 13 do 13,75, Pariz 127,25 — 128, London 130,15 do 130,60, Newyork 26,75 — 27, Curih 523 do 526, Valute: dinarji 47,60 — 48,10, 20 zlatih frankov 105 — 107, zlata lira 528,50.

DUNAJ. Beograd 12,67 — 12,71, Berlin 168,62 — 169,22, Budimpešta 99,5950 do 99,9950, Bukarešta 3,5850 — 3,6050, London 34,45 — 34,55, Milan 26,19 — 26,31, Newyork 708,65 — 711,15, Pariz 33,35 — 33,51, Praga 21,0050 — 21,0850, Sofija 5,1050 do 5,1450, Varšava 121,05 — 121,55, Curih 137,30 — 137,80; dinarji 12,68 — 12,74.

PRAGA. Beograd 60,425, Curih 655,375, London 163,95, Milan 124, Newyork 33,75, Dunaj 475,625.

BERLIN. Beograd 7,50, London 20,378, Newyork 4,195, Milan 15,59, Curih 81,28, Dunaj 59,11.

LONDON. (ob 10,30) Beograd 272, Newyork 485,71—485,73, Italija 131 in tri osminke, Švica 2506.

Sport

Semifinale za kraljev pokal

V nedeljo sta se vršili semifinalni tekmi za kraljev pokal, in sicer v Beogradu med zagrebško in beograjsko in v Splitu med subotičko in splitsko reprezentanco. Vsa sportska javnost se je seveda v prvi vrsti zanimala za beograjsko tekmo. Izid tekme v Splitu ni dovoljeval nobenega dvoma. Gotovo je bilo, da bo zmagal Split. To se je tudi zgodilo.

Split: Subotica 2:0

Split je zmagal brez posebnih težav. Po drobnosti o tej tekmi bomo še poročali.

Zagreb: Beograd 2:1 (1:1)

Zmagal Zagreb je bila zaslužena, ker so bili Zagrebčani brezdvomno boljše moštvo. Zlasti v drugi polovici je zagrebško moštvo pokazalo lepo igrjo, ki se je odlikovala s smiselno kombinacijo. Obramba je delala odlično, kar se o napadalni vrsti ravno ne more reči. V napadalni vrsti sta odgovarjala zlasti Benković in Buble. V prvi polovici je bila igra precej odprta. V drugi polovici je bil Zagreb v premoči in to zlasti radi tega, ker se je napadalna vrsta nekoliko izpremenila. Plazzeriano je šel na desno krilo, Benković pa na levo. Beograjska napadalna vrsta pa je v drugi polovici razočarala ter skušala doseči uspehe s prodori. V beograjskem moštvo so bili dobri obe krili in srednji krilec Marjanović. Zagrebčani so zelo dobro krili Jovanovića in Petkovića, vsled česar ta dva nista mogla priti do veljave.

Ob pričetku igre so bili vsi igrači precej razburjeni. Vse žoge so končale v outu. Igra je precej odprta. V 36. minuti prosti strel proti Zagrebu. V 40. minuti doseže Plazzeriano prvi gol za Zagreb, v 42. minuti prosti strel iz daljave 25 metrov proti Zagrebu. Vratar Mihelič ga ni mogel obraniti radi solca in s tem Beograd izenači. V drugi polovici ostri napadi Zagreba, ki pa končajo večino v off side Perške in Plazzeriana. V 9. minuti zabije Buble po lepem centru Plazzeriana drugi gol. Premoči Zagrebčanov postaja vedno večja. Beograd skuša izenačiti, zlasti Sekulić ima v 44. minuti lepo priložnost, vendar pa gre žoga preko prečke. V zadnji minuti dva prosta strela proti Zagrebu, ki ostaneta neizrabljena.

Sodnik Felver iz Sarajeva je bil dober. Tekmi je prisostvovalo 6000 gledalcev. V finale za kraljev pokal, ki se vrši prihodnjo nedeljo v Zagrebu, prideta torej Zagreb in Split.

Druge nedeljske nogometne tekme

MARIBOR: Ilirija je absolvirala v nedeljo v nekoliko kombinirani sestavi v Mariboru prijateljsko tekmo z Merkurjem ter zmagala s 3:2. Igra, ki jo je nudila, spada med njene najšibkejšje igre v zadnjem času. Temu je bila manj kriva kombinirana sestava kakor splošna indisciplinacija moštva, v katerem je bil na mestu Miklavčič in kolkortolico še Oman in mali Kreč na levem krilu. Merkur je igral z velikim elanom in voljo; goji za enkrat še izraziti kick and rush. Sodnik Planinšek je imel zelo slab dan.

DUNAJ: Pokalne igre so vzbudile veliko zanimanje. Vsa igrišča so bila polna. Rezultati so nastopili: Amateure: Wacker 6:2 (3:1), Simmering: Sportklub 3:2 (3:2), WAC: Floridsdorf 1:0 (0:0), Vienna: Hertha 4:3 (3:3), Rudolphshügel: Slovan

4:2 (2:2), Admira: Gersthof 4:0 (2:0), Weisse Elf: Bewegungsspieler 3:1 (1:1). Izmed ostalih tekem bi bilo omeniti: Cricketer: WAF 3:1 (2:0), Nicholson: Rag 3:1 (0:0), Ostmark: Donaustadt 2:1 (1:0), Bewegung XX: Viktoria XXI 3:0 (1:0).

PRAGA: Sparta: ČAFK 2:0 (1:0), Viktoria Žižkov: Vršovice 2:1 (0:1), Viktoria N: Kladno 3:2 (3:1), Smíchov: Kolín 3:0 (1:0).

TOPLICE: TFC: Liben (Praga) 2:1 (2:0).

BUDIMPEŠTA: MTK: Rapid (Dunaj) 3:1 (3:1), UTE: FTC 3:2 (0:0).

BRATISLAVA: Hakoah (Dunaj): Makabi 5:1 (1:1).

KODANJ: Svedska: Norveška 7:3 (3:2), NUERNBERG: Real (Sevilla): I. F. C. Nürnberg 0:1.

VARSAVA: F. C. Pardubice: Poloni 2:0 in 5:3.

Kolesarske dirke AŠK. Primorje

V proslavo petletnice svojega obstoja je AŠK. Primorje priredilo v nedeljo več kolesarskih dirk, od katerih je bila najvažnejša dirka na progi Ljubljana - Krka - Stična - Višnja gora - Ljubljana - Kranj - Senčur - Mengeš - Ljubljana. Zalibog naši kolesarji nimajo preveč sreče. Start se je moral izvršiti ob dežju in radi tega se je odpravila s cilja samo osem dirkačev. Prijavljenih jih je bilo 15, med njimi tudi znani dirkači iz Hrvaške, ki so pa radi najavljenih tekem v svoji ožji domovini niso mogli udeležiti te jubilejne dirke. Radi dežja ceste, zlasti na Dolenjskem in na progi Kranj-Mengeš niso bile v najboljšem stanju. Že na Dolenjski cesti pri železniškem prelazu se je odcepila močna vodilna skupina, katero je tvorilo pet dirkačev. Ta skupina se je držala skupaj skoraj do Ljubljane. Kmalu po Ljubljani sta se odcepila dva dirkača. Glavič, zelo sposoben dirkač je zaradi defekta, ki ga je imel kmalu po Senčuru zaostal za Kosmatinom in Solarjem, ki sta kljub slabi cesti vozila zelo dober tempo. Odločilna borba med imenovanima se je začela kmalu po Ježici. V lepem spurtu je dospel kot prvi na cilj Josip Solar (kolesarska Ilirija) v času 4:50,51. Pol kolesa za njim je prišel Kosmatin (AŠK. Primorje), kot tretji pa Glavič (AŠK. Primorje) v 4:59,36. Sledila sta Hvala in Pelc.

Dopoldne so se vršile še tri kolesarske dirke, ki so imele naslednje rezultate:

Dirka juniorjev, 10 km: 1. Gustinčič Just (Perun, Maribor) v 19:37, 2. Turk (Sava), 3. Goltes (Ilirija).

Dirka novincev, 6 km: 1. Frelih Ivo (AŠK. P.) v 11:54, 2. Sava, 3. Kocbek (AŠK. P.).

Damska dirka 3 km: 1. Batelj Fani (Sava) 3:45, 2. Raspotnik (Sava), 3. Slamiš Draga (Sava).

Plavalne tekme na Bledu

V svrhu propagande plavalnega sporta so se v nedeljo priredile na Bledu medkulbske plavalne tekme, katerih so se udeležili člani Ilirije, Primorja in Ljubljanskega sportskega kluba. Zalibog naši najboljši plavalci ni so startali. Rezultati zaradi tega tudi niso ravno dobri. Tekma, ki se je vršila v Grajski kopelji, je prinesla naslednje rezultate:

I. seniorji, 50 m sprint: Bleiweis Marko (LSK), 2. Hartman Miko (AŠK. P.), 3. Erbežnik (AŠK. P.).

II. dame, 50 m, prosto: 1. Prekuh Frančiška (AŠK. P.), 2. Medved Mimi (AŠK. P.), 3. Prekuh Angelica (AŠK. P.).

III. juniorji, 50 m, sprint: 1. Šramelj (AŠK. P.), 2. Bleiweis Marko, 3. Bleiweis Miran (oba LSK.).

IV. gospodje, 100 m prosto: 1. Kramarič Vinko (LSK.), 2. Erbežnik (AŠK. P.), 3. Leskovec (Ilirija).

V. dame, 200 m prosto: Prekuh Frančiška, 2. Prekuh Angelica, 3. Premelč Marta (vse AŠK. P.).

VI. gospodje, 100 m hrbtno: 1. Medved Ivo, Premelč Marta (damska konkurenca), 3. Sever Igor (vsi AŠK. P.).

VII. gospodje, 500 m: 1. Švigelj Fedor, 2. Bleiweis Marko, 3. Trnkoczy (vsi LSK.).

VIII. Skoki juniorjev: 1. Virant (IL), 2. Šramelj (AŠK. P.), 3. Bleiweis (LSK.).

IX. Skoki seniorjev: 1. Kordelič (IL), 2. Juntex (AŠK. P.).

Waterpolo: LSK.: komb. Ilirija-Primorje 6:3. Zanimiva tekma, ki je pokazala, da imamo v naših plavalnih res dobre moči.

Atena: Merkur 16:0. V nedeljo je gostovala v Mariboru zopet hazena ljubljanske Atene. Odigrala je to pot propagandno tekmo s TSK. Merkurjem ter ponovno podala lepo in uspešno igrjo. Zlasti napadalni trio je predvedel lepo kombinacijo in znal zaključiti skoro sleherni napad s ostrim strelom na gol. Desno krilo Erbežnikova, to pot izvrstno disponirana, je sama dosegla 8 golov. Obramba je defenzivno igrala dobro, v podpiranju napadalne vrste pa je bila še vedno pomanjkljiva. Kot gost je nastopila v голу Atene Climperanova, reprezentančna vratarica Jugoslavije; imela sicer ni mnogo opraviti, toda je svojo nalogo izvršila z veliko rutino in gotovostjo. Domačinke, ki goje hazeno šele kratak čas, so razvile veliko poštvalnostnosti in elana, tehnično in v skupni igri pa se naravno niso mogle z uspehom kosati z Atencičami. Mnogo opore so našle v Petanovi (S. K. Ilirija), ki je igrala za Merkur kot gost.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 24. avgusta 1925.

Ljubljana, 306 m nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana . . .	7.	761,6	15,7	brezv.	megla	
Ljubljana . . .	14.	757,0	25,8	sev. vzh.	pol. obl.	
Ljubljana . . .	21.	756,1	18,6	brezv.	več. jas.	
Zagreb	7.	758,6	20,0		jas.	
Beograd	7.	758,6	23,0			
Dunaj	7.					
Praga	7.					
Inomost	7.					

Solnce vzhaja ob 5:9, zahaja ob 18:56, luna vzhaja ob 7:46, zahaja ob 20:34. Barometer nižji, temperatura višja.

Dunajska vremenska napoved za torek: Boli oblačno, semintja tudi nevihte.

bile dosti bolj ostre nego spisi. Začetnice so bile od mož, ki so danes že vsi mrtvi in pokopani; toda v svojih dneh so bili veliki možje. Mrs. Hauksbee je čitala dalje in je mirno premišljevala, ko je čitala. Kajti svesta si je bila vrednosti svoje najdbe in je preudarjala, kako bi jo najbolje uporabila. Nato je vstopil Tarrion in sta skupaj prečitala vse papirje in Tarrion ki ni vedel, kako je prišla do njih, se je rodil, da je mrs. Hauksbee največja ženska na svetu. Mislim, da je bilo to res ali vsaj približno res.

Joseph Delteil:

Petero čutov

Roman.

IX.

Kuga se širi.

Odslej je tropa črnecv noč in dan stala na straži pred Bergenskim županstvom. Taborišče se je pretvorilo v stražnico. Evo štirih Bambarov na pragu, ki igrajo na karte: lica jim plavajo v masti in na ustnice so si naložili dve škatlji voščila. Pridušajo se kot baobabi in od poželenja se jim razkrajajo obraz.

Straža pred vrati, s puško ob nogi in s slonokoščeni očmi, pokasluje iz okuženih pljuč.

Eleonora je pod strogim nadzorstvom. Po Moldejevi smrti ne sme skoraj nič več na prosto. Zleknjena je na laponski preprogi, drugarita ji «Razprava iz oftalmologije» in kirurška vbrizgalka. Dobro jo vidim, ležečo na blazinah, v njenem laboratoriju. Se gavo prodira solnce v sobo, v soju se odevajo epruvete in noži z jodovo prevlaklo. Bleda so njena lica, oči vijolčne, čelo trdo kot rog: Eleonora sanja. Nič več ljubezni, nič več radosti!

Kuga se je jela širiti ši hitreje. Čete Turkov so postopale brez prestanka po Mestnem trgu. Nekega dne so umirajoči Madžari v bližini pristana napadli in razdeljali indijski laboratoriji, češ da še ni našel cepiva. Po ulicah so ob belem dnevu kamenjali nesrečno negodne zdravnike. Divjanje ljudstva je naraščalo z divjanjem kuge. Dečaki v rdečih hlačah so oblegali bolnice. Ambulance so žurno dirkale z avtomobili, vedno polnimi slovanskih seljakov, maharadž in znojnih Andaluzijk. Rekvirirali so sleherna prevozna sredstva, tudi najprimitivnejša: švedske pločevinaste samokolnice,

kaparge, dvokolnice. Protestantski pastirji so si najeli mošeje in derviši vsi vprek so pridigali pokoro v pagodah. Vsako jutro so dohajale nove tolpe Mehikancev. Yersinov bacil je bil na višku svoje moči.

Čuječnost Senegalcev je naraščala od dneva do dneva. Eleonora je bilo obsojena na tiho prisilno delo. Vsako uro jo je obiskal zamorček, da jo povpraša po zdravju coccobacilov. Trope zamork so se utaborile spodaj pred hišo. Ledena sovražnost je zajela županstvo.

Eleonora dela. Sama je. Na Elie-Eliev nasvet je mednarodni svet poslal Gasparda v London z nalogo, da odnese sloviti tamošnji velikanski strektoskop, ki je neobhodno potreben za uspešno raziskovanje kuge. Deček je odplul na šalupi s štirimi angleškimi mornarji. Elie-Elieu je čuječnost Senegalcev postala neljuba. Ni si skoraj več upal Eleonoro posetiti. Bila je osorna proti njemu in ni govorila niti besede. Od časa do časa se ji je v krčih streslo telo in izbruhnila je v plač.

Vendar pa je, iz dolgega časa morda, ali iz prenasitenosti ali vsled sile delala ves čas. Moderni mož (in žena) se cenita po svoji koristnosti. Življenje je računski stroj. Elementi, beafteck, razumnost, čisti zrak se s kolesjem prenašajo in pretvarjajo v sukno, v električne žarnice, v avtomobile. Civilizacija je prežvekovalna cev, ki sprejema in oddaja. Človek je enakovreden 1000 iglam. Štirje delavci so enakovredni 15 kvadratnim metrom na uro stla-kovane ceste. Ljubka punčka je enakovredna 0,75 m lunévilskih cipk. Ena glava možganov se ceni na tri konjske sile. Delo krasi delavca. Stroj krasi človeka.

V tem ljubkem sistemu je Eleonora enakovredna s cepivom. Toda, ah! cepiva ni mogoče najti. Druhal se uda brezupju, od dne do dne večjemu. Umiranje se pojavlja vsepovsod hkrati: v kulmijah, na javnih krajih, v posteljah, v spalnih vozovih, da,

celo na pokopališčih. Kitajci podlegajo zgrbljeni na trsovih ležiših, Bavarci v obližu pivskih pivnic, Chilenci izdihavajo v pam-paskih kožuhih, Grki v chlamijah. Čehi se v plesnem ritmu po-slavlajo od življenja, Tripolitanci odhajajo na drugi svet zibaje se kot kamele, Rusi zalivajo poslednje vzdih z vodko. Francozi izginjajo v nirvano brez gest. (To je bogme najlepša gesta). Ne-kateri Kafri umirajo odprtih oči. Arabci si zagrinjajo obraze. Cey-lonke polegajo v morskih oblajih. Buri se utapljajo v valih kafe, Irči ugašajo brez bucol. Neka flamska deklina umira doječ, neka španska deklina doji umirajoč. Rujavkaste Napolitanke cepajo kot slive, visokorasli Poljaki pa se onesveščajo liki govedo. Egipčani, Hrvati, Tunizijci, Irokezi, Veneguelci, Finci, Švicarji, Ga-skonjci, pomešani vsi vprek, se utapljajo v povodnji barv, v po-polni mrtvaški harmoniji. Perzijski poeti in harfisti z Montpar-nassa se opotekajo, pokriti s bulami. Baltski mornarji poginjajo na krovih, ki se nagibajo pod težo smrti. Člani mednarodnega sveta so onemogli obsedeli v svojih kurulskih stolicah.

Pod novim izbruhom kuge je *zadržeta vsa zemlja. Zemeljska skorja se je pordečila kot kri. Morja so pobledele. V rekah in ribnikih so se zaplodile nove živali. Dezorganizacija je prodrla globoko v notranjost zemlje. Vulkani so bruhili vso motno lavo, in v usedinah so vzklila smolnata drevesa. Na vseh petih delih sveta so se pojavljala čudna bitja. Brezoblične ribe iz morskih globin so vzplavale na površje oceanov, gobce uprte v luno. Ples-nivi sloni so se zibaje podali iz Indije na pot proti Kamčatki. Kače so se v nekaj urah odebelele. V vsaki dolini, na sleherni gori so se nenapovedano pojavile strašne pošasti, mesnate gobce, dvoglavi osli, žive leče, zvezde, konkavna zrcala, perje kanarčkov, skarabeje in muhe.

F. S. Lukas, Celje

Distillerie et Fabrique de Liqueurs

Kolodvorska restavracija

LJUBLJANA, Glav. kol.
JOSIP MAJDIČ

Odperto vsak dan do polnoči

se priporoča vsem posetnikom vele-sejma v Ljubljani.

Znižane cene!

Izborna kuhinja in prvovrstna vina.

Zelo ugodno se prodaja

kompletno posestvo

obstoječe iz stanovanjskega in gospodarskega poslopa. Povsod električna razsvetljava, mlin in mlatilnica na električni pogon, velik sadonosnik, 20 oralov njiv in travnikov, 4 orale lepega gozda, vse najlepše lege in zelo rodovitno. Poslopje stoji v mestu Slovenjgradcu na lepem prostoru in je pripravno za tovarno ali druga podjetja. Več potom upravnštva „Jutra“.

Parna žaga v Kamniku

polnojaremski (Vollgatter) s prostornim lesnim skladiščem pri žagi, tik kolodvorskega skladišča, lokomobila do 42 konjskih sil, cirkularna, brusilni stroj, orodje in druge pritiskline, postavljena pred dvema letoma in v polnem obratu, zidana enonadstropna stanovanjska hiša pri žagi, s priključenim za obrt, trgovino ali industrijo zelo porabnim zidanim poslopjem

se bode prodajala

na prisilni javni dražbi dne 24. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne

pri okrajnem sodišču v Kamniku, soba št. 6.

Ocenjena vrednost: 233.246 Din. Izključna vrednost: 155.497 Din. Pod to ceno se ne prodaja.

Podrobnosti se izvedo pri Mestni hranilnici v Kamniku.

Portland CEMENT

svetovne znamke

„SALONA“ (Tour)

iz naše tvornice v Solinu po izjemno nizki dnevni ceni

„SPLIT“ d. d. za cement Portland, podružnica Ljubljana.

RUDI VIDMAR

IVA VIDMAR roj. RAMOVZ

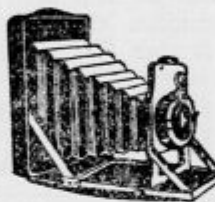
poročena

Irboulje

Stožice pri Ljubljani

Vrhnika 24. VIII. 1925.

PERUTZ, KODAK, AGFA, HAUFF-

plošče in filme, dalje Mimosa, Satrap, Kodakpanje, vse foto-potrebitve in foto-aparate Ermenan, Contesa, Kodak Görtz je od 160 Din naprej ima stalno v zalogi drogerija: Anton Kanc sinova, Ljubljana, Židovska ulica št. 1. Zadržite cenik!

Dežne plašče

pristne angleške, tvorniške zaloge, nepremočljive, kupite najbolje pri

JAKOB LAH,

MARIBOR,

Glavni trg 2 325-all

Zahvala.

Ob težki izgubi naše nepozabne soproge, matere, hčerke in svakinje, gospe

Ane Barovič

došlo nam je toliko odkritih izrazov sočutja in tolažbe, da nam je nemogoče zahvaliti se dostojno vsakemu posebej. Izrekamo zato na tem mestu najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so blago pokojnico tolažili v njeni dolgi boleznini in jo v tako častnem, velikem številu spremlili na njeni zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo gg. zdravniku, župniku, orožn. komandi, uradn. tukajšnjega rudnika, pevcem in vsem drugim, ki so poklonili prekrasne vence in šopke na njeno krsto.

Črna, Zerjav, dne 22. avg. 1925

Zalujoči soprog in otroci ter vsi ostali sorodniki.

Metod Paternost

knjigovodja tovarn Peter Kozina & Ko.

Vida Paternost roj. Rojina

poročena

v Mengšu 23. avgusta 1925

Tržič

Šmartno pri Kranju

Bencin, olje.

Delavnica za popravila avtomobilov in motociklov.

Izposojevanje koles in popravila.

Pneumatike, val deli in opreme najceneje pri

„EXPRESS“ d. z o. z.

LJUBLJANA, Venova ulica št. 8.

Zahvala.

Ob nenadni izgubi našega nepozabnega dobrega očeta, soproga, gospoda

Blaža Svetel

nam je došlo vsestransko sočutje tako, da nam ni mogoče vsem se zahvaliti. Zahvaljujemo se posebno gosp. gerentu Turku, p. Likozarju, g. Jančigaju, g. nadolci. Mohoriču za častno spremstvo. Zahvaljujemo se deputaciji prostov. in poklic. gas. društva, odboru mest. niž. uslužbenec, grajskim prebivalcem in vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti

Ljubljana, 24. avgusta 1925.

Zalujoči ostali.

ZAHVALA.

Srčno se zahvaljujemo vsem, ki so se naju spomnili ob bridki izgubi naše mamic.

Zahvaljujemo se darovalcem krasnih vencev in mnogoštevilnemu občinstvu, ki je deloma od daleč, prihitelo izkazat rajni poslednjo čast.

Ravnatelj Iván Avsenik

4510-a

in hčerka Pavla.

Naznanilo preselitve

Vljudno naznanjam, da sem se iz hiše Kongresni trg 6 preselila v lastno posost

Rožna ulica 41

Za dosedaj mi izkazano naklonjenost se velečeni damam vljudno zahvaljujem in se dalje za mnogoštevilna naročila priporočam z velespoštovanjem 3515-a

Jos. Šetinc - Bersin, damsko krojaštvo.

Trgovci z dežele

ki v resnici kupujete deželne pridelke iz prve roke in se zanimате za izvoz, zglasite se v lastnem interesu osebno ali pismeno na Josip Žiberna, Ljubljana, Stari trg 34.

Važno za obiskovalce!

Lioskega jesenskega velesejma od 30. VIII. do 5 IX., tehnični velesejem od 30. avgusta do 9. septembra.

Znižane cene na železnih in vizum. — Za slučaj, da se javi zadostno število obiskovalcev, bodo vozili za časa velesejma direktni vagoni Zagreb — Ljubljana — Lipsko.

Prijave sprejema ter daje vsa potrebna pojasnila častno zastopstvo za ljubljanski okraj:

Stegu in dr., Ljubljana

Dunajska o. (palača Ljub. kr. banke)

katero preskrbi tudi vizum ter izročila legitimacije.

ZAHVALA.

Za mnogostransko sožalje, izraženo nam povodom smrti naše nepozabne mamic, stare mamic, gospe

Helene Planinc

vdove vpok. tajnika SGRJ. podr. Ljubljana

kakor tudi za poklonjene krasne vence in šopke ter za mnogoštevilno spremstvo na njeni zadnji poti izrekamo najpriščnejšo zahvalo. Predvsem se zahvaljujemo častitemu g. Sušniku za tolažilne besede ter nadalje za pretresljive žalostinke pevskega zbora.

Vsem skupaj iskrena, priščna hvala!

V Ljubljani, dne 24. avgusta 1925.

Zalujoča rodbina Gagel.

ZAHVALA.

Ob nenadni, težki izgubi našega nepozabnega, dobrega soproga, očeta, starega očeta, strica, svaka in tasta, gospoda

Rajka Sfiligoja

posestnika

se vsem ki so dragega pokojnika spremlili na zadnji poti najtopleje zahvaljujemo. Zlasti se zahvaljujemo cenj. g. dr. Gorišku za ginljivi nagovor ob grobu, pevskega zboru za krasne pesmi in vsem, ki so poklonili krasne vence na njegovo krsto.

Marija Snežna, dne 22. avgusta 1925.

Ana Sfiligoj, Zalujoča soproga, otroci, ter drugi sorodniki.

Vinko Janež

v 31. letu svojega življenja po dolgi in mukopolni bolezni dne 20. avgusta ob 2. po polnoči mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajkega se je vršil v petek, dne 21. avgusta ob 5. pop. iz hiše žalosti (Gunduličeva ulica št. 12) na rimsko-katoliško pokopališče v Koševi, kjer je bil položen k večnemu počitku.

Sveta maša zadušnica se je vršila v soboto, dne 22. avgusta t. l. ob 7. zjutraj v rimsko-katoliški cerkvi v Sarajevu.

Sarajevo, dne 20. avgusta 1925.

Ana Janež, mati — Leopold, brat

in rodbine: Schnaubelt, Felcar, dr. Berce, Ravnik.